

לְמוּד יוֹמִי

משניות זהר

בעידודו של
מו"ר הרה"צ שליט"א

יוצא לאור ע"י חסידי ברסלב
יבנאל עיר ברסלב – עיר השמחה

פרשת
חקת תשפ"ד

ניתן להשיג בתיבה בכניסה ל'היכל מוהרא"ש'
או שלח צרף למייל: breslevsheli1@gmail.com

נדפס לזכות נשמתו הטהורה
של כ״ק אדמו״ר עט״ר
מוהרא״ש
ר׳ אליעזר שלמה בן
ר׳ מנחם זאב זי״ע

לזכות מורנו ורבנו הרה״צ
ר׳ יצחק שמואל אהרן לעזער
שליט״א

יהי רצון שימשיך להנהיג את הקהילה הקדושה מתוך
בריאות איתנה ונחת מכל יצ״ח ותלמידיו

לזכות נשמתם הקדושה והטהורה של
רבי חייא ובניו חזקיה ויהודה
ולזכות
רב המנונא סבא ורב הונא ריש גלותא

טוֹב לוֹמַר לִפְנֵי הַלְמוּד :
הַלְמוּד בַּמִּשְׁנָיוֹת וּבַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ יִהְיֶה לְעִלּוּי הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה
וּלְהָקֵל צַעֲרָהּ, לְעִלּוּי כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּפְטְרוּ מִן הָעוֹלָם,
גְּאֻלָּה, יְשׁוּעָה, רְפוּאָה וְהַצְלָחָה לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
בְּרוּחָנִיוּת וּבְגַשְׁמִיוּת, גִּלּוּי מָשִׁיחַ צִדְקֵנוּ בְּרַחֲמִים וּבִנְיַן בֵּית
מִקְדָּשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

שְׁבִיעִית פֶּרֶק ג

א. מֵאֵימָתַי מוֹצִיאִין זְבָלִים לָאַשְׁפַּתּוֹת? מִשֶּׁיִּפְסְקוּ עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר; רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: מִשֶּׁיִּבַּשׁ הַמָּתוֹק. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: מִשֶּׁיִּקָּשֵׁר: ב. עַד כַּמָּה מְזַבְּלִין? עַד שָׁלֹשׁ שָׁלֹשׁ אַשְׁפַּתּוֹת לְבֵית־סְאָה שֶׁל עֶשֶׂר עֶשֶׂר מַשְׁפֵּלוֹת שֶׁל לֶתֶךְ לֶתֶךְ. מוֹסִיפִין עַל הַמַּשְׁפֵּלוֹת, וְאֵין מוֹסִיפִין עַל הָאַשְׁפַּתּוֹת. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: אַף עַל הָאַשְׁפַּתּוֹת: ג. עוֹשֶׂה אָדָם אֶת שָׁדֵהוּ שָׁלֹשׁ שָׁלֹשׁ אַשְׁפַּתּוֹת לְבֵית־סְאָה. יָתֵר מִכָּאן - מַחֲצִיב, דִּבְרֵי רַבִּי שִׁמְעוֹן. וַחֲכָמִים אוֹסְרִין, עַד שֶׁיַּעֲמִיק שְׁלֹשָׁה, אוֹ עַד שֶׁיַּגִּבִּיהַּ שְׁלֹשָׁה. עוֹשֶׂה אָדָם אֶת זְבָלוֹ אוֹצָר. רַבִּי מֵאִיר אוֹסֵר, עַד שֶׁיַּעֲמִיק שְׁלֹשָׁה אוֹ עַד שֶׁיַּגִּבִּיהַּ שְׁלֹשָׁה. הָיָה לוֹ דָּבָר מוּעָט - מוֹסִיף עָלָיו וְהוֹלֵךְ. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹסֵר, עַד שֶׁיַּעֲמִיק שְׁלֹשָׁה, אוֹ עַד שֶׁיַּגִּבִּיהַּ שְׁלֹשָׁה, אוֹ עַד שֶׁיִּתֵּן עַל הַסֶּלַע: ד. הַמְדַיֵּר אֶת שָׁדֵהוּ - עוֹשֶׂה סַהַר לְבֵית סָאתַיִם, עוֹקֵר שָׁלֹשׁ רוּחוֹת וּמַנִּיחַ אֶת הָאֶמְצָעִית. נִמְצָא, מְדַיֵּר בֵּית אַרְבַּעַת סְאִין. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: בֵּית שְׁמוֹנַת סְאִין. הָיְתָה כָּל שָׁדֵהוּ בֵּית אַרְבַּעַת סְאִין - מְשַׁיֵּר מִמֶּנָּה מִקְצָת, מִפְּנֵי מַרְאִית הָעַיִן. וּמוֹצִיא מִן הַסַּהַר וְנוֹתֵן לְתוֹךְ שָׁדֵהוּ כְּדֶרֶךְ הַמְזַבְּלִין: ה. לֹא יִפְתַּח אָדָם מַחֲצֵב בַּתְּחִלָּה לְתוֹךְ שָׁדֵהוּ, עַד שֶׁיִּהְיוּ בּוֹ שָׁלֹשׁ מוּרְבִּיוֹת, שֶׁהֵם שָׁלֹשׁ עַל שָׁלֹשׁ עַל רוּם שָׁלֹשׁ, שְׁעוּרָן עֶשְׂרִים וְשֶׁבַע אַבָּנִים: ו. גָּדֵר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ עֶשֶׂר אַבָּנִים שֶׁל מַשְׁאוֹי שְׁנַיִם שְׁנַיִם - הֲרֵי אֵלּוּ יִנָּטְלוּ. שִׁעוּר גָּדֵר: עֲשָׂרָה טְפָחִים. פָּחוֹת מִכֵּן - מְחַצֵּב, וְגוֹמְמוֹ עַד פָּחוֹת מֵהָאָרֶץ טֶפַח. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים? מִתּוֹךְ שֶׁלּוֹ. אֲבָל מִתּוֹךְ שֶׁל חֲבֵרוֹ - מַה שֶּׁהוּא רוֹצֶה, יִטֹּל. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בִּזְמַן שֶׁלֹּא הִתְחִיל בּוֹ מֵעֶרֶב שְׁבִיעִית. אֲבָל אִם הִתְחִיל בּוֹ מֵעֶרֶב שְׁבִיעִית - מַה שֶּׁהוּא רוֹצֶה, נוֹטֵל: ז. אַבָּנִים שֶׁזִּעְזְעָתַן הַמַּחֲרֵשָׁה, אוֹ שֶׁהָיוּ מְכֻסּוֹת וְנִתְגַּלּוּ, אִם יֵשׁ בָּהֶם שְׁתַּיִם שֶׁל מַשְׁאוֹי שְׁנַיִם שְׁנַיִם - הֲרֵי אֵלּוּ יִנָּטְלוּ. הַמְסַקֵּל אֶת שָׁדֵהוּ - נוֹטֵל אֶת הָעֶלְיוֹנוֹת, וּמַנִּיחַ אֶת הַנּוֹגְעוֹת בָּאָרֶץ. וְכֵן גַּרְגֵּר שֶׁל צְרוֹרוֹת אוֹ גַּל שֶׁל אֲבָנִים - נוֹטֵל אֶת הָעֶלְיוֹנוֹת, וּמַנִּיחַ אֶת הַנּוֹגְעוֹת בָּאָרֶץ. אִם יֵשׁ תַּחְתֵּיהֶן סֶלַע אוֹ קַשׁ - הֲרֵי אֵלּוּ יִנָּטְלוּ: ח. אֵין בּוֹנִין מַדְרֵגוֹת עַל־פִּי הַגָּאָיוֹת, עֶרֶב שְׁבִיעִית מִשֶּׁפָּסְקוּ הַגְּשָׁמִים, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְתַקְּנָן לַשְּׁבִיעִית. אֲבָל בּוֹנֶה הוּא בַּשְּׁבִיעִית מִשֶּׁפָּסְקוּ הַגְּשָׁמִים, מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְתַקְּנָן לְמוֹצָאֵי שְׁבִיעִית. וְלֹא יִסְמֹךְ בֶּעָפָר, אֲבָל עוֹשֶׂה הוּא חַיִץ. כָּל אֶבֶן שֶׁהוּא יָכוֹל לִפְשֹׁט אֶת יָדוֹ וְלִטְלָהּ - הֲרֵי זוֹ תִּנָּטֵל: ט. אַבְנֵי כָתֵף - בָּאוֹת מִכָּל מָקוֹם. וְהַקַּבְלָן - מֵבִיא מִכָּל מָקוֹם.

וְאֵלּוּ הֵם אַבְנֵי כָתֵף? כָּל שֶׁאֵינָהּ יְכוֹלָה לְהִנָּטֵל בְּאַחַת יָד, דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר; רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: אַבְנֵי כָתֵף כִּשְׁמָן, כָּל שֶׁהֵן נִטָּלוֹת שְׁתַּיִם שָׁלֹשׁ עַל הַכָּתֵף: י. הַבּוֹנֶה גָּדֵר בֵּינוֹ וּבֵין רְשׁוּת־הָרַבִּים - מֵתֵר לְהַעֲמִיק עַד הַסֶּלַע. מַה יַּעֲשֶׂה בֶּעָפָר? צוֹבְרוֹ בִּרְשׁוּת־הָרַבִּים וּמְתַקְּנוֹ, דִּבְרֵי רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ; רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: כְּדֶרֶךְ שֶׁאֵין מְקַלְקְלִין בִּרְשׁוּת־הָרַבִּים - כָּךְ לֹא יְתַקֵּנוּ. מַה יַּעֲשֶׂה בֶּעָפָר? צוֹבְרוֹ בְּתוֹךְ שָׂדֵהוּ כְּדֶרֶךְ הַמְזַבְּלִין. וְכֵן הַחוֹפֵר בּוֹר וְשִׁיחַ וּמְעָרָה:

שְׁבִיעִית פֶּרֶק ד

א. בָּרִאשׁוֹנָה הָיוּ אוֹמְרִים: מְלַקֵּט אָדָם עֲצִים וַאֲבָנִים וַעֲשָׂבִים מִתּוֹךְ שֶׁלּוֹ, כְּדֶרֶךְ שֶׁהוּא מְלַקֵּט מִתּוֹךְ שֶׁל חֲבֵרוֹ, אֶת הַגַּס הַגַּס. מִשֶּׁרַבּוּ עוֹבְרֵי עֲבֵרָה: הִתְקִינוּ שֶׁיְּהֵא זֶה מְלַקֵּט מִתּוֹךְ שֶׁל זֶה, וְזֶה מְלַקֵּט מִתּוֹךְ שֶׁל זֶה, שֶׁלֹּא בְּטוֹבָה, וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר שֶׁיְּקַצֵּץ לָהֶם מְזוֹנוֹת: ב. שָׂדֶה שֶׁנִּתְקַוְּצָה - תִּזָּרַע בְּמוֹצָאֵי־שְׁבִיעִית. שֶׁנִּטַּיְּבָה אוֹ שֶׁנִּדַּיְּרָה - לֹא תִזָּרַע בְּמוֹצָאֵי־שְׁבִיעִית. שָׂדֶה שֶׁנִּטַּיְּבָה - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: אֵין אוֹכְלִין פֵּרוֹתֶיהָ בַּשְּׁבִיעִית. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: אוֹכְלִין. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: אֵין אוֹכְלִין פֵּרוֹת שְׁבִיעִית בְּטוֹבָה. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: אוֹכְלִין בְּטוֹבָה וְשֶׁלֹּא בְּטוֹבָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: חִלּוּף הַדְּבָרִים, זוֹ מִקֳּלֵי בֵּית־שַׁמַּאי וּמֵחֳמְרֵי בֵּית־הִלֵּל: ג. חוֹכְרִין נִירִין מִן הַנָּכְרִים בַּשְּׁבִיעִית, אֲבָל לֹא מִיִּשְׂרְאֵל. וּמַחֲזִיקִין יְדֵי נָכְרִים בַּשְּׁבִיעִית, אֲבָל לֹא יְדֵי יִשְׂרְאֵל. וְשׁוֹאֲלִין בִּשְׁלוֹמָן, מִפְּנֵי דַּרְכֵי־שָׁלוֹם: ד. הַמְּדַל בַּזֵּיתִים - בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: יָגֹם. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: יִשָּׁרֵשׁ. וּמוֹדִים בַּמַּחֲלִיק עַד שֶׁיָּגֹם. אֵיזֶה הוּא הַמְּדַל? אֶחָד אוֹ שְׁנַיִם. הַמַּחֲלִיק - שְׁלֹשָׁה, זֶה בְּצַד זֶה. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים? מִתּוֹךְ שֶׁלּוֹ. אֲבָל מִתּוֹךְ שֶׁל חֲבֵרוֹ - אַף הַמַּחֲלִיק, יִשָּׁרֵשׁ: ה. הַמַּבְקִיעַ בַּזַּיִת - לֹא יְחַפֶּנּוּ בֶּעָפָר, אֲבָל מְכַסֶּה הוּא בַּאֲבָנִים אוֹ בְּקַשׁ. הַקּוֹצֵץ קוֹרוֹת שִׁקְמָה - לֹא יְחַפֶּנּוּ בֶּעָפָר, אֲבָל מְכַסֶּה הוּא בַּאֲבָנִים אוֹ בְּקַשׁ. אֵין קוֹצְצִין בְּתוֹלַת־שִׁקְמָה בַּשְּׁבִיעִית, מִפְּנֵי שֶׁהִיא עֲבוֹדָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: כְּדַרְכָּהּ - אָסוּר, אֶלָּא אוֹ מַגְבִּיהַּ עֲשָׂרָה טְפָחִים, אוֹ גּוֹמֵם מֵעַל הָאָרֶץ: ו. הַמְזַנֵּב בַּגְּפָנִים וְהַקּוֹצֵץ קָנִים - רַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי אוֹמֵר: יַרְחִיק טֶפַח. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: קוֹצֵץ כְּדַרְכּוֹ, בַּקָּרְדֹּם אוֹ בַּמַּגָּל וּבַמְּגֵרָה וּבְכָל מַה שֶּׁיִּרְצֶה. אֵילָן שֶׁנִּפְשַׁח - קוֹשְׁרִין אוֹתוֹ בַּשְּׁבִיעִית, לֹא שֶׁיַּעֲלֶה, אֶלָּא שֶׁלֹּא יוֹסִיף: ז. מֵאֵימָתַי אוֹכְלִין פֵּרוֹת הָאִילָן בַּשְּׁבִיעִית? הַפַּגִּים, מִשֶּׁיַּזְרִיחוּ - אוֹכֵל בָּהֶם פִּתּוֹ בַּשָּׂדֶה. בְּחֻלּוֹ - כּוֹנֵס לְתוֹךְ בֵּיתוֹ. וְכֵן כַּיּוֹצֵא בָּהֶם בְּשְׁאָר שְׁנֵי שָׁבוּעַ - חַיָּב

בַּמַּעֲשְׂרוֹת: ח. הַבֹּסֶר, מִשֶּׁהֶבִיא מַיִם – אוֹכֵל בּוֹ פִּתּוֹ בַּשָּׂדֶה. הִבְאִישׁ – כּוֹנֵס לְתוֹךְ בֵּיתוֹ. וְכֵן כֵּיוֹצֵא בּוֹ בִּשְׁאָר שְׁנֵי שָׁבוּעַ – חַיָּב בַּמַּעֲשְׂרוֹת: ט. זֵיתִים, מִשֶּׁיַּכְנִיסוּ רְבִיעִית לַסְּאָה – פּוֹצֵעַ וְאוֹכֵל בַּשָּׂדֶה. הִכְנִיסוּ חֲצִי לֹג – כּוֹתֵשׁ וְסָךְ בַּשָּׂדֶה. הִכְנִיסוּ שְׁלִישׁ – כּוֹתֵשׁ בַּשָּׂדֶה. וְכוֹנֵס לְתוֹךְ בֵּיתוֹ. וְכֵן כֵּיוֹצֵא בָּהֶם בִּשְׁאָר שְׁנֵי שָׁבוּעַ – חַיָּבִים בַּמַּעֲשְׂרוֹת. וּשְׁאָר כָּל פֵּרוֹת הָאִילָן, כְּעוֹנָתָן לַמַּעֲשְׂרוֹת – כָּךְ עוֹנָתָן לַשְּׁבִיעִית: י. מֵאֵימָתַי אֵין קוֹצְצִין הָאִילָן בַּשְּׁבִיעִית? בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: כָּל הָאִילָן מִשֶּׁיּוֹצִיא. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: הֶחָרוּבִין מִשֶּׁיִּשַּׁלְשְׁלוּ, וְהַגְּפָנִים מִשֶּׁיִּגְרְעוּ, וְהַזֵּיתִים מִשֶּׁיְּנֵצוּ, וּשְׁאָר כָּל הָאִילָן מִשֶּׁיּוֹצִיא. וְכָל הָאִילָן, כֵּיוָן שֶׁבָּא לְעוֹנַת הַמַּעֲשְׂרוֹת – מֻתָּר לְקָצְצוֹ. כַּמָּה יְהֵא בַּזַּיִת וְלֹא יְקַצֶּנּוּ? רֹבַע. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: הַכֹּל לְפִי הַזַּיִת:

שְׁבִיעִית פֶּרֶק ה

א. בְּנוֹת שׁוּחַ – שְׁבִיעִית שֶׁלָּהֶן שְׁנִיָּה, שֶׁהֵן עוֹשׂוֹת לְשָׁלֹשׁ שָׁנִים. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: הַפַּרְסִיּוֹת – שְׁבִיעִית שֶׁלָּהֶן, מוֹצָאֵי־שְׁבִיעִית, שֶׁהֵן עוֹשׂוֹת לִשְׁתֵּי שָׁנִים. אָמְרוּ לוֹ: לֹא אָמְרוּ אֶלָּא בְּנוֹת־שׁוּחַ: ב. הַטּוֹמֵן אֶת הַלּוּף בַּשְּׁבִיעִית – רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: לֹא יִפְחֹת מִסְּאתַיִם, עַד גֹּבַהּ שְׁלֹשָׁה טְפָחִים, וְטָפַח עָפָר עַל גַּבָּיו. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: לֹא יִפְחֹת מֵאַרְבָּעָה קַבִּים, עַד גֹּבַהּ טֶפַח, וְטָפַח עָפָר עַל גַּבָּיו. וְטוֹמְנוֹ בְּמָקוֹם דְּרִיסַת אָדָם: ג. לוּף שֶׁעָבְרָה עָלָיו שְׁבִיעִית, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: אִם לָקְטוּ הָעֲנִיִּים אֶת עָלָיו – לָקָטוּ. וְאִם לָאו – יַעֲשֶׂה חֶשְׁבּוֹן עִם הָעֲנִיִּים. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: אִם לָקְטוּ הָעֲנִיִּים אֶת עָלָיו – לָקָטוּ. וְאִם לָאו – אֵין לָעֲנִיִּים עָלָיו חֶשְׁבּוֹן: ד. לוּף שֶׁל עֶרֶב־שְׁבִיעִית, שֶׁנִּכְנַס לַשְּׁבִיעִית, וְכֵן בְּצָלִים הַקִּיצוֹנִים, וְכֵן פּוּאָה שֶׁל עִדִּית – בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: עוֹקְרִין אוֹתָן בְּמַאֲרוֹפוֹת שֶׁל עֵץ. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: בְּקַרְדֻּמּוֹת שֶׁל מַתֶּכֶת. וּמוֹדִים בְּפוּאָה שֶׁל צְלָעוֹת, שֶׁעוֹקְרִין אוֹתָהּ בְּקַרְדֻּמּוֹת שֶׁל מַתֶּכֶת: ה. מֵאֵימָתַי מֻתָּר אָדָם לִקַּח לוּף בְּמוֹצָאֵי־שְׁבִיעִית? רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: מִיָּד. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: מִשֶּׁיִּרְבֶּה הֶחָדָשׁ: ו. אֵלּוּ כֵּלִים שֶׁאֵין הָאָמָּן רַשַּׁאי לְמָכְרָם בַּשְּׁבִיעִי: מַחֲרֵשָׁה וְכָל כֵּלֶיהָ, הָעֹל, וְהַמּוְרֶה, וְהַדֶּקֶר. אֲבָל מוֹכֵר הוּא מַגַּל־יָד וּמַגַּל־קָצִיר, וַעֲגָלָה וְכָל כֵּלֶיהָ. זֶה הַכְּלָל: כָּל שֶׁמְּלַאכְתּוֹ מְיֻחֶדֶת לַעֲבֵרָה – אָסוּר. לְאִסּוּר וּלְהֶתֵּר – מֻתָּר: ז. הַיּוֹצֵר, מוֹכֵר חָמֵשׁ כַּדֵּי שֶׁמֶן וַחֲמֵשׁ־עֶשְׂרֵה כַּדֵּי יַיִן, שֶׁכֵּן דַּרְכּוֹ לְהָבִיא מִן הַהֶפְקֵר. וְאִם הֵבִיא יוֹתֵר מִכָּאן – מֻתָּר. וּמוֹכֵר לַגּוֹי בָּאָרֶץ, וּלְיִשְׂרָאֵל בְּחוּצָה־לָאָרֶץ: ח. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: לֹא יִמְכֹּר לוֹ פָּרָה

חוֹרֶשֶׁת בַּשְּׁבִיעִית. וּבֵית־הִלֵּל מַתִּירִין. מִפְּנֵי שֶׁהוּא יָכוֹל לְשָׂחֲטָהּ. מוֹכֵר לוֹ פֵּרוֹת. בְּשָׁעַת הַזֶּרַע, וּמַשְׁאִיל לוֹ סְאָתוֹ, אַף־עַל־פִּי שֶׁהוּא יוֹדֵעַ שֶׁיֵּשׁ לוֹ גֹּרֶן, וּפוֹרֵט לוֹ מָעוֹת אַף־עַל־פִּי שֶׁהוּא יוֹדֵעַ שֶׁיֵּשׁ לוֹ פּוֹעֲלִים. וְכֵלָן בְּפֵרוּשׁ - אֲסוּרִין: ט. מַשְׁאֶלֶת אִשָּׁה לַחֲבֶרְתָּהּ הַחֲשׁוּדָה עַל הַשְּׁבִיעִית: נָפָה וּכְבָרָה, וְרֵחַיִם וְתַנּוּר. אֲבָל לֹא תָּבֹר וְלֹא תִטְחַן עִמָּהּ. אֶשֶׁת חָבֵר - מַשְׁאֶלֶת לְאֶשֶׁת עַם־הָאָרֶץ, נָפָה וּכְבָרָה, וּבוֹרֶרֶת וְטוֹחֶנֶת וּמַרְקֶדֶת עִמָּהּ. אֲבָל מִשְׁתַּטְיֵל הַמַּיִם - לֹא תִגַּע אֶצְלָהּ, שֶׁאֵין מַחֲזִיקִין יְדֵי עוֹבְרֵי־עֲבֵרָה. וְכֵלָן לֹא אָמְרוּ אֶלָּא מִפְּנֵי דַּרְכֵי־שָׁלוֹם. וּמַחֲזִיקִין יְדֵי נָכְרִי בַּשְּׁבִיעִית, אֲבָל לֹא יְדֵי יִשְׂרָאֵל. וְשׁוּאֲלִין בִּשְׁלוֹמָן, מִפְּנֵי דַּרְכֵי־שָׁלוֹם:

שְׁבִיעִית פֶּרֶק ו

א. שָׁלֹשׁ אֲרָצוֹת לַשְּׁבִיעִית. כָּל שֶׁהֶחֱזִיקוּ עוֹלֵי בָבֶל מֵאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל וְעַד כְּזִיב - לֹא נֶאֱכָל וְלֹא נֶעֱבָד. וְכָל שֶׁהֶחֱזִיקוּ עוֹלֵי מִצְרַיִם, מִכְּזִיב וְעַד הַנָּהָר וְעַד אֲמָנָה - נֶאֱכָל, אֲבָל לֹא נֶעֱבָד. מִן הַנָּהָר וּמֵאֲמָנָה וְלִפְנִים - נֶאֱכָל וְנֶעֱבָד: ב. עוֹשִׂין בַּתָּלוּשׁ בְּסוּרְיָא, אֲבָל לֹא בַּמְּחֻבָּר. דָּשִׁין וְזוֹרִין וְדוֹרְכִין וּמְעַמְּרִין, אֲבָל לֹא קוֹצְרִין וְלֹא בוֹצְרִין וְלֹא מוֹסְקִין. כְּלָל אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא: כָּל שֶׁכְּיוֹצֵא בּוֹ מֵתֶר בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, עוֹשִׂין אוֹתוֹ בְּסוּרְיָא: ג. בְּצָלִים שֶׁיָּרְדוּ עֲלֵיהֶם גְּשָׁמִים וְצִמְּחוּ: אִם הָיוּ הָעֶלִין שֶׁלָּהֶם שְׁחוֹרִין - אֲסוּרִין. הוֹרִיקוּ - הֲרֵי אֵלּוּ מֻתָּרִין. רַבִּי חֲנִינָא בֶּן אַנְטִיגְנוֹס אוֹמֵר: אִם יְכוֹלִין לְהִתָּלֵשׁ בֶּעָלִין שֶׁלָּהֶן - אֲסוּרִין. וּכְנֶגֶד כֵּן, מוֹצָאֵי־שְׁבִיעִית - מֻתָּרִין: ד. מֵאֵימָתַי מֻתָּר אָדָם לִקַּח יָרָק בְּמוֹצָאֵי־שְׁבִיעִית? מִשֶּׁיַּעֲשֶׂה כַּיּוֹצֵא בּוֹ. עָשָׂה הַבַּכִּיר - הַתַּר הָאָפִיל. רַבִּי, הִתִּיר לִקַּח יָרָק בְּמוֹצָאֵי־שְׁבִיעִית מִיָּד: ה. אֵין מוֹצִיאִין שֶׁמֶן שִׂרְפָּה וּפֵרוֹת שְׁבִיעִית מֵהָאָרֶץ לְחוּצָה־לָאָרֶץ. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן: שָׁמַעְתִּי בְּפֵרוּשׁ, שֶׁמּוֹצִיאִין לְסוּרְיָא וְאֵין מוֹצִיאִין לְחוּצָה־לָאָרֶץ: ו. אֵין מְבִיאִין תְּרוּמָה מֵחוּצָה־לָאָרֶץ לָאָרֶץ. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן: שָׁמַעְתִּי בְּפֵרוּשׁ, שֶׁמְּבִיאִין מִסּוּרְיָא וְאֵין מְבִיאִין מֵחוּצָה־לָאָרֶץ:

שְׁבִיעִית פֶּרֶק ז

א. כְּלָל גָּדוֹל אָמְרוּ בַּשְּׁבִיעִית: כָּל שֶׁהוּא מַאֲכַל־אָדָם וּמַאֲכַל־בְּהֵמָה וּמִמִּין הַצּוֹבְעִים וְאֵינוֹ מִתְקַיֵּם בָּאָרֶץ - יֵשׁ לוֹ שְׁבִיעִית, וּלְדָמָיו שְׁבִיעִית, יֵשׁ לוֹ בְּעוּר וּלְדָמָיו בְּעוּר. וְאֵיזֶה? זֶה עֲלֵה הַלּוּף הַשּׁוֹטֶה, וַעֲלֵה הַדַּנְדָּנָה, הָעֲלִשִּׁין, וְהַכְּרִישִׁין, וְהָרְגִילָה, וְנֵץ־הֶחָלָב; וּמַאֲכַל־בְּהֵמָה? הַחוֹחִים וְהַדַּרְדָּרִים. וּמִמִּין הַצּוֹבְעִים? סְפִיחֵי־אִסְטִיס, וְקוֹצָה. יֵשׁ לָהֶם שְׁבִיעִית וּלְדָמֵיהֶן

שְׁבִיעִית, יֵשׁ לָהֶם בִּעוּר וְלִדְמֵיהֶן בִּעוּר:
ב. וְעוֹד כְּלָל אַחֵר אָמְרוּ: כָּל שֶׁאֵינוֹ מַאֲכַל־אָדָם וּמַאֲכַל־בְּהֵמָה, וּמִמִּין הַצּוֹבְעִין, וּמִתְקַיֵּם בָּאָרֶץ - יֵשׁ לוֹ שְׁבִיעִית וּלְדָמָיו שְׁבִיעִית, אֵין לוֹ בִּעוּר וְאֵין לְדָמָיו בִּעוּר. אֵי זֶהוּ? עִקַּר הַלּוּף הַשּׁוֹטֶה, וְעִקַּר הַדַּנְדָּנָה, וְהָעַקְרְבָנִין, וְהַחַלְבִּיצִין, וְהַבּוּכְרִיָּה. וּמִמִּין הַצּוֹבְעִין? הַפּוּאָה וְהָרַכְפָּא; יֵשׁ לָהֶם שְׁבִיעִית, וְלִדְמֵיהֶן שְׁבִיעִית, אֵין לָהֶם בִּעוּר וְלֹא לִדְמֵיהֶן בִּעוּר. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: דְּמֵיהֶם מִתְבַּעֲרִין עַד רֹאשׁ־הַשָּׁנָה. אָמְרוּ לוֹ: לָהֶן אֵין בִּעוּר, קַל וָחֹמֶר לִדְמֵיהֶן! ג. קִלְפֵּי רִמּוֹן וְהַגֵּץ שֶׁלּוֹ, קִלְפֵּי אֱגוֹזִים וְהַגַּלְעִינִין - יֵשׁ לָהֶם שְׁבִיעִית וְלִדְמֵיהֶן שְׁבִיעִית, הַצַּבָּע - צוֹבֵעַ לְעַצְמוֹ, וְלֹא יִצְבַּע בְּשָׂכָר, שֶׁאֵין עוֹשִׂים סְחוֹרָה בְּפֵרוֹת שְׁבִיעִית, וְלֹא בַּבְּכוֹרוֹת, וְלֹא בַּתְּרוּמוֹת, וְלֹא בַּנְּבֵלוֹת, וְלֹא בַּטְּרֵפוֹת, וְלֹא בַּשְּׁקָצִים, וְלֹא בָּרְמָשִׂים. וְלֹא יִהְיֶה לוֹקֵחַ יַרְקוֹת שָׂדֶה וּמוֹכֵר בַּשּׁוּק, אֲבָל הוּא לוֹקֵט, וּבְנוֹ מוֹכֵר עַל יָדוֹ. לָקַח לְעַצְמוֹ וְהוֹתִיר - מֻתָּר לְמָכְרָן: ד. לָקַח בְּכוֹר לְמִשְׁתֶּה בְּנוֹ אוֹ לָרֶגֶל וְלֹא צָרִיךְ לוֹ - מֻתָּר לְמָכְרוֹ. צָדֵי חַיָּה עוֹפוֹת וְדָגִים שֶׁנִּזְדַּמְּנוּ לָהֶם מִינִים טְמֵאִין - מֻתָּרִים לְמָכְרָן. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אַף מִי שֶׁנִּתְמַנָּה לוֹ לְפִי דַּרְכּוֹ - לוֹקֵחַ וּמוֹכֵר, וּבִלְבַד שֶׁלֹּא תְּהֵא אֱמוּנוּתוֹ בְּכָךְ. וַחֲכָמִים אוֹסְרִין: ה. לוּלְבֵי זְרָדִים וְהֶחָרוּבִין - יֵשׁ לָהֶם שְׁבִיעִית וְלִדְמֵיהֶן שְׁבִיעִית, יֵשׁ לָהֶן בִּעוּר וְלִדְמֵיהֶן בִּעוּר. לוּלְבֵי הָאֵלָה וְהַבָּטְנָה וְהָאֲטָדִין - יֵשׁ לָהֶם שְׁבִיעִית, וְלִדְמֵיהֶן שְׁבִיעִית, אֵין לָהֶם בִּעוּר וְלֹא לִדְמֵיהֶן בִּעוּר. אֲבָל לֶעָלִין - יֵשׁ בִּעוּר, מִפְּנֵי שֶׁנּוֹשְׁרִין מֵאֲבִיהֶן: ו. הַוֶּרֶד וְהַכֹּפֶר וְהַקִּטָּף וְהַלּוֹטֶם - יֵשׁ לָהֶם שְׁבִיעִית וְלִדְמֵיהֶן שְׁבִיעִית. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: אֵין לַקִּטָּף שְׁבִיעִית, מִפְּנֵי שֶׁאֵינוֹ פֶּרִי: ז. וֶרֶד חָדָשׁ שֶׁכְּבָשׁוֹ בְּשֶׁמֶן יָשָׁן - יְלַקֵּט אֶת הַוֶּרֶד. וְיָשָׁן בְּחָדָשׁ - חַיָּב בַּבְּעוּר. חֲרוּבִים חֲדָשִׁים שֶׁכְּבָשָׁן בְּיַיִן יָשָׁן, וְיֵשָׁנִים בְּחָדָשׁ - חַיָּבִין בַּבְּעוּר. זֶה הַכְּלָל: כָּל שֶׁהוּא בְּנוֹתֵן טַעַם - חַיָּב לְבָעֵר, מִין בְּשֶׁאֵינוֹ מִינוֹ. וּמִין בְּמִינוֹ - כָּל שֶׁהוּא. שְׁבִיעִית אוֹסֶרֶת כָּל שֶׁהוּא - בְּמִינָהּ, וְשֶׁלֹּא בְּמִינָהּ - בְּנוֹתֵן טַעַם:

שְׁבִיעִית פֶּרֶק ח

א. כְּלָל גָּדוֹל אָמְרוּ בַּשְּׁבִיעִית: כָּל הַמְיֻחָד לְמַאֲכַל־אָדָם - אֵין עוֹשִׂין מִמֶּנּוּ מִלּוּגְמָא לָאָדָם, וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר לַבְּהֵמָה. וְכָל שֶׁאֵינוֹ מְיֻחָד לְמַאֲכַל־אָדָם - עוֹשִׂין מִמֶּנּוּ מִלּוּגְמָא לָאָדָם, אֲבָל לֹא לַבְּהֵמָה. וְכָל שֶׁאֵינוֹ מְיֻחָד, לֹא לְמַאֲכַל־אָדָם וְלֹא לְמַאֲכַל־בְּהֵמָה: חָשַׁב עָלָיו לְמַאֲכַל־אָדָם וּלְמַאֲכַל־בְּהֵמָה - נוֹתְנִין עָלָיו חֲמֵרֵי אָדָם וַחֲמֵרֵי בְּהֵמָה. חָשַׁב עָלָיו לְעֵצִים - הֲרֵי הוּא כְּעֵצִים, כְּגוֹן

הַסִּירָא וְהָאֲזוֹב וְהַקּוֹרְנִית: ב. שְׁבִיעִית נִתְּנָה לַאֲכִילָה וְלִשְׁתִּיָּה וּלְסִיכָה, לֶאֱכֹל דָּבָר שֶׁדַּרְכּוֹ לֶאֱכֹל, וְלָסוּךְ דָּבָר שֶׁדַּרְכּוֹ לָסוּךְ. לֹא יָסוּךְ יַיִן וְחֹמֶץ, אֲבָל סָךְ הוּא אֶת הַשֶּׁמֶן. וְכֵן בַּתְּרוּמָה וּבְמַעֲשֵׂר־שֵׁנִי. קַל מֵהֶם שְׁבִיעִית, שֶׁנִּתְּנָה לְהַדְלָקַת הַנֵּר: ג. אֵין מוֹכְרִין פֵּרוֹת שְׁבִיעִית - לֹא בְּמִדָּה, וְלֹא בְּמִשְׁקָל, וְלֹא בְּמִנְיָן, וְלֹא תְּאֵנִים בַּמִּנְיָן, וְלֹא יָרָק בְּמִשְׁקָל. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: אַף לֹא אֲגֻדּוֹת. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: אֶת שֶׁדַּרְכּוֹ לֶאֱגֹד בַּבַּיִת - אוֹגְדִין אוֹתוֹ בַּשּׁוּק, כְּגוֹן הַכְּרִשִׁין וְנֵץ־הֶחָלָב: עד כאן הגהתי ד. הָאוֹמֵר לַפּוֹעֵל: 'הֵא לָךְ אִסָּר זֶה וּלְקוֹט לִי יָרָק הַיּוֹם' - שְׁכָרוֹ מֻתָּר. 'לְקוֹט לִי בּוֹ יָרָק הַיּוֹם' - שְׁכָרוֹ אָסוּר. לָקַח מִן הַנַּחְתּוֹם כִּכָּר בְּפוּנְדְּיוֹן, 'כְּשֶׁאֶלְקוֹט יְרָקוֹת שָׂדֶה אָבִיא לָךְ' - מֻתָּר. לָקַח מִמֶּנּוּ סְתָם, לֹא יְשַׁלֵּם לוֹ מִדְּמֵי שְׁבִיעִית, שֶׁאֵין פּוֹרְעִין חוֹב מִדְּמֵי שְׁבִיעִית: ה. אֵין נוֹתְנִים, לֹא לַבַּיִר, וְלֹא לַבַּלָּן, וְלֹא לַסַּפָּר, וְלֹא לַסַּפָּן. אֲבָל נוֹתֵן הוּא לַבַּיִר לִשְׁתּוֹת. וּלְכַלָּן - הוּא נוֹתֵן מַתְּנַת־חִנָּם: ו. תְּאֵנִים שֶׁל שְׁבִיעִית, אֵין קוֹצְצִין אוֹתָן בַּמַּקָּצָה, אֲבָל קוֹצֶה אוֹתָם בַּחַרְבָּה. אֵין דּוֹרְכִין עֲנָבִים בַּגַּת, אֲבָל דּוֹרֵךְ הוּא בָּעַרְבָּה. וְאֵין עוֹשִׂין זֵיתִים בַּבַּד וּבַקֻּטֶב, אֲבָל כּוֹתֵשׁ הוּא וּמַכְנִיס לַבּוֹדְדָה. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: אַף טוֹחֵן הוּא בְּבֵית הַבַּד וּמַכְנִיס לְבוֹדְדָה: ז. אֵין מְבַשְּׁלִין יָרָק שֶׁל שְׁבִיעִית בְּשֶׁמֶן שֶׁל תְּרוּמָה, שֶׁלֹּא יְבִיאֻנּוּ לִידֵי פְּסוּל. רַבִּי שִׁמְעוֹן מַתִּיר; וְאַחֲרוֹן אַחֲרוֹן - נִתְפָּשׁ בַּשְּׁבִיעִית. וְהַפְּרִי עַצְמוֹ - אָסוּר: ח. אֵין לוֹקְחִים עֲבָדִים וְקַרְקָעוֹת וּבְהֵמָה טְמֵאָה מִדְּמֵי שְׁבִיעִית. וְאִם לָקַח, יֹאכַל כְּנֶגְדָּן. אֵין מְבִיאִין קִנֵּי־זָבִים וְקִנֵּי־זָבוֹת וְקִנֵּי־יוֹלְדוֹת מִדְּמֵי שְׁבִיעִית. וְאִם הֵבִיא, יֹאכַל כְּנֶגְדָּן. אֵין סָכִין כֵּלִים בְּשֶׁמֶן שֶׁל שְׁבִיעִית. וְאִם סָךְ, יֹאכַל כְּנֶגְדּוֹ: ט. עוֹר שֶׁסָּכוֹ בְּשֶׁמֶן שֶׁל שְׁבִיעִית, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: יִדָּלֵק. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: יֹאכַל כְּנֶגְדּוֹ. אָמְרוּ לִפְנֵי רַבִּי עֲקִיבָא: אוֹמֵר הָיָה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, עוֹר שֶׁסָּכוֹ בְּשֶׁמֶן שֶׁל שְׁבִיעִית, יִדָּלֵק. אָמַר לָהֶם - שְׁתוֹקוּ. לֹא אוֹמַר אוֹמֵר לָכֶם מַה שֶּׁרַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר בּוֹ: י. וְעוֹד אָמְרוּ לְפָנָיו, אוֹמֵר הָיָה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, הָאוֹכֵל פַּת כּוּתִים כְּאוֹכֵל בְּשַׂר חֲזִיר. אָמַר לָהֶם - שְׁתוֹקוּ, לֹא אוֹמַר לָכֶם מַה שֶּׁרַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר בּוֹ: יא. מֻרְחָץ שֶׁהִסְקָה בְּתֶבֶן אוֹ בְּקַשׁ שֶׁל שְׁבִיעִית, מֻתָּר לִרְחוֹץ בָּהּ. וְאִם מִתְחַשֵּׁב הוּא, הֲרֵי זֶה לֹא יִרְחוֹץ:

שְׁבִיעִית פֶּרֶק ט

א. הַפִּיגָם, וְהַיַּרְבּוּזִין הַשּׁוֹטִים, וְהַחֲלַגְלוּגוֹת, כֻּסְבָּר שֶׁבָּהָרִים, וְהַכַּרְפַּס שֶׁבַּנְּהָרוֹת, וְהַגַּרְגֵּר שֶׁל אֲפַר, פְּטוּרִין מִן הַמַּעְשְׂרוֹת, וְנִלְקָחִים מִכָּל אָדָם בַּשְּׁבִיעִית - שֶׁאֵין כַּיּוֹצֵא בָּהֶם נִשְׁמָר.

רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: סְפִיחֵי־חַרְדָּל, מֻתָּרִין, שֶׁלֹּא נֶחְשְׁדוּ עֲלֵיהֶן עוֹבְרֵי עֲבֵרָה. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: כָּל הַסְּפִיחִים - מֻתָּרִים, חוּץ מִסְּפִיחֵי כְּרוּב, שֶׁאֵין כַּיּוֹצֵא בָּהֶם בִּירָקוֹת שָׂדֶה. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: כָּל הַסְּפִיחִים אֲסוּרִים: ב. שָׁלֹשׁ אֲרָצוֹת לַבְּעוּר: יְהוּדָה, וְעֵבֶר הַיַּרְדֵּן, וְהַגָּלִיל. וְשָׁלֹשׁ שָׁלֹשׁ אֲרָצוֹת לְכָל אַחַת וְאַחַת. גָּלִיל הָעֶלְיוֹן, וְגָלִיל הַתַּחְתּוֹן, וְהָעֵמֶק. מִכְּפַר חֲנַנְיָה וּלְמַעְלָן, כָּל שֶׁאֵינוֹ מְגַדֵּל שִׁקְמִין - גָּלִיל הָעֶלְיוֹן, וּמִכְּפַר חֲנַנְיָה וּלְמַטָּן, כָּל שֶׁהוּא מְגַדֵּל שִׁקְמִין - גָּלִיל הַתַּחְתּוֹן. וּתְחוּם טְבֶרְיָא - הָעֵמֶק. וּבִיהוּדָה: הָהָר וְהַשְּׁפֵלָה וְהָעֵמֶק. וּשְׁפֵלַת־לוּד כִּשְׁפֵלַת־הַדָּרוֹם, וְהָהָר שֶׁלָּהּ כְּהַר הַמֶּלֶךְ. מִבֵּית־חוֹרוֹן וְעַד הַיָּם - מְדִינָה אֶחָת: ג. וְלָמָּה אָמְרוּ שָׁלֹשׁ אֲרָצוֹת. שֶׁיִּהְיוּ אוֹכְלִין בְּכָל אַחַת וְאַחַת, עַד שֶׁיִּכְלֶה הָאַחֲרוֹן שֶׁבָּהּ. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: לֹא אָמְרוּ שָׁלֹשׁ אֲרָצוֹת אֶלָּא בִּיהוּדָה. וּשְׁאָר כָּל הָאֲרָצוֹת, כְּהַר הַמֶּלֶךְ. וְכָל הָאֲרָצוֹת - כְּאַחַת לַזֵּיתִים וְלַתְּמָרִים: ד. אוֹכְלִין עַל הַמֻּפְקָר, אֲבָל לֹא עַל הַשָּׁמוּר. רַבִּי יוֹסֵי מַתִּיר אַף עַל הַשָּׁמוּר. אוֹכְלִין עַל הַטְּפִיחִין וְעַל הַדּוּפְרָא, אֲבָל לֹא עַל הַסְּתָוְנִיּוֹת. רַבִּי יְהוּדָה מַתִּיר כָּל זְמַן שֶׁבִּכְּרוּ עַד שֶׁלֹּא יִכְלֶה הַקַּיִץ: ה. הַכּוֹבֵשׁ שְׁלֹשָׁה כְּבָשִׁים בְּחָבִית אַחַת, רַבִּי אֶלִיעֶזֶר אוֹמֵר: אוֹכְלִין עַל הָרִאשׁוֹן. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: אַף עַל הָאַחֲרוֹן. רַבָּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: כָּל שֶׁכָּלָה מִינוֹ מִן הַשָּׂדֶה, יְבַעֵר מִינוֹ מִן הֶחָבִית, וַהֲלָכָה כִּדְבָרָיו. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: כָּל יָרָק, אֶחָד לַבְּעוּר. אוֹכְלִין בָּרְגִילָה עַד שֶׁיִּכְלוּ סְגָרִיּוֹת מִבְּקִעַת בֵּית נְטוֹפָה: ו. הַמְלַקֵּט עֲשָׂבִים לַחִים - עַד שֶׁיִּיבַשׁ הַמָּתוֹק. וְהַמְגַבֵּב בַּיָּבֵשׁ - עַד שֶׁתֵּרֵד רְבִיעָה שְׁנִיָּה. עֲלֵי קָנִים וַעֲלֵי גְפָנִים, עַד שֶׁיִּשְׁרוּ מֵאֲבִיהֶן. וְהַמְגַבֵּב בַּיָּבֵשׁ, עַד שֶׁתֵּרֵד רְבִיעָה שְׁנִיָּה. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: בְּכֻלָּן עַד שֶׁתֵּרֵד רְבִיעָה שְׁנִיָּה: ז. כַּיּוֹצֵא בּוֹ, הַמַּשְׁכִּיר בַּיִת לַחֲבֵרוֹ עַד הַגִּשְׁמִים - עַד שֶׁתֵּרֵד רְבִיעָה שְׁנִיָּה. הַמַּדָּר הֲנָאָה מֵחֲבֵרוֹ עַד הַגִּשְׁמִים - עַד שֶׁתֵּרֵד רְבִיעָה שְׁנִיָּה. עַד אֵימָתַי עֲנִיִּים נִכְנָסִים לַפְּרִדֵּסוֹת - עַד שֶׁתֵּרֵד רְבִיעָה שְׁנִיָּה. מֵאֵימָתַי נֶהֱנִין וְשׁוֹרְפִין בַּתֶּבֶן וּבַקַּשׁ שֶׁל שְׁבִיעִית - מִשֶּׁתֵּרֵד רְבִיעָה שְׁנִיָּה: ח. מִי שֶׁהָיוּ לוֹ פֵּרוֹת שְׁבִיעִית וְהִגִּיעַ שְׁעַת הַבְּעוּר, מְחַלֵּק מָזוֹן שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹת לְכָל אֶחָד וְאֶחָד. וַעֲנִיִּים אוֹכְלִין אַחַר הַבְּעוּר, אֲבָל לֹא עֲשִׁירִים, דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה; רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: אֶחָד עֲנִיִּים וְאֶחָד עֲשִׁירִים אוֹכְלִין אַחַר הַבְּעוּר: ט. מִי שֶׁהָיוּ לוֹ פֵּרוֹת שְׁבִיעִית שֶׁנִּפְלוּ לוֹ בִּירֻשָּׁה אוֹ שֶׁנִּתְּנוּ לוֹ בְּמַתָּנָה, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: יִנָּתְנוּ לְאוֹכְלֵיהֶן. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אֵין הַחוֹטֵא נִשְׂכָּר, אֶלָּא יִמָּכְרוּ לְאוֹכְלֵיהֶן, וּדְמֵיהֶם

יִתְחַלְּקוּ לְכָל אָדָם. הָאוֹכֵל מֵעִסַּת שְׁבִיעִית עַד שֶׁלֹּא הוּרְמָה חַלָּתָהּ - חַיָּב מִיתָה:



דְּעִיבָּא וּמְפִיקֵי מַיִין מִגּוֹ תְּהוֹמָא לְאִתְזָנָא תה"ו מִתַּמָּן דְּהָא כְּדֵין חֶדְוָה וּשְׁטוּתָא (נ"א וְשַׁעֲתָא) דָּקָא (נ"א דְּלָא) אִתְפַּשַּׁט תְּהוֹ בְּעָלְמָא. חשֶׁךְ הוּא אֶשָּׁא אוּכְמָא תַּקִּיף בְּגַוֹון. אֶשָּׁא סוּמְקָא תַּקִּיף בְּחֵיזוּ. אֶשָּׁא יְרוֹקָא תַּקִּיף בְּצִיּוּר. (פקודי רמ"ג ותרומה קכ"ח) אֶשָּׁא חִיוָּרָא גַּוֹון דְּכֻלִּיל כֻּלָּא. חשֶׁךְ תַּקִּיף בְּכָל אֶשִּׁין וְדָא אַתְקִיף לְתה"ו. חשֶׁךְ הוּא אֶשָּׁא וְלָא אִיהוּ אֶשָּׁא חֲשׁוֹכָא בַּר כַּד אַתְקִיף לְתְהוֹ, וְרָזָא דָּא (בראשית כז) וַתִּכְהֶיָנָה עֵינָיו מֵרְאוֹת וַיִּקְרָא אֶת עֵשָׂו וגו'. חשֶׁךְ פְּנֵי רָע דְּאַסְבַּר אַנְפִּין לְרַע, וּכְדֵין אִקְרֵי חשֶׁךְ דְּשָׁרֵי עֲלֵיהּ לְאִתְקְפָא לֵיהּ. וְרָזָא דָּא וְחשֶׁךְ עַל פְּנֵי תְהוֹם. רו"ח הוּא קוֹל דְּשָׁאֲרֵי עַל בֹּהוּ וְאַתְקִיף לֵיהּ וְאַנְהֵיג לֵיהּ בְּכָל מַה דְּאִצְטְרִיךְ. וְרָזָא דָּא (תהלים כט) קוֹל יי' עַל הַמָּיִם. וְכֵן רוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמָּיִם. אַבְנִין מְשַׁקְּעָן גּוֹ תְּהוֹמֵי דְּנַפְקֵי מַיָּא מְנָהוֹן. וְעַל דָּא אִקְרוֹן פְּנֵי הַמָּיִם. רוּחַ אַנְהֵיג וְאַתְקִיף לְאִנּוּן פָּנִים פְּנֵי תְהוֹם, דָּא כְּמָה דְּאִצְטְרִיךְ לֵיהּ וְדָא כְּמָה דְּאִצְטְרִיךְ לֵיהּ. תה"ו עֲלֵיהּ שַׁרְיָא שֵׁם שד"י. בֹּהוּ עֲלֵיהּ שַׁרְיָא שֵׁם צְבָאוֹ"ת. חשֶׁךְ עֲלֵיהּ שַׁרְיָא שֵׁם אֱלֹהִים. רוּחַ עֲלֵיהּ שַׁרְיָא שֵׁם ידו"ד. רוּחַ חָזָק מְפָרֵק הָרִים לֹא בָּרוּחַ יי' וגו' שְׁמָא דָּא לָא חֲוֵי בֵּהּ, דְּהָא שד"י שַׁלְטָא עֲלֵיהּ בְּרָזָא [דְּסִתְרָא] דְּתְהוֹ. וְאַחַר הָרוּחַ רַעַשׁ לֹא בָּרַעַשׁ יי' דְּהָא שֵׁם צְבָאוֹת שַׁלְטָא בֵּהּ בְּרָזָא דְּבֹהוּ. וְעַל דָּא אִקְרֵי בֹּהוּ רַעַשׁ דְּלָאו אִיהוּ בְּלָא רַעַשׁ. וְאַחַר הָרַעַשׁ אֵשׁ לֹא בָּאֵשׁ יי' דְּהָא שְׁמָא דֵּאלֹהִים שַׁלְטָא בֵּהּ מִסִּטְרָא דְּחשֶׁךְ. וְאַחַר הָאֵשׁ קוֹל דְּמָמָה דַּקָּה הָכָא אִשְׁתְּכַח שֵׁם ידו"ד. אַרְבַּע פִּרְקִין הָכָא דְּאִנּוּן פִּרְקֵי גּוּפָא וְאִבְרִין יְדִיעָן דְּאִנּוּן אַרְבָּעָה וְאִנּוּן

תְּרֵיסַר וְהָכָא שְׁמָא (עיין סי' כ"ז) גְּלִיפָא דִּתְרֵיסַר אַתְוָון דְּאִתְמְסַר לְאֵלִיָּהוּ בְּמְעָרָה (מה שנדפס כאן בדפוס מנטובה קרימונה לולבין וכתיב אפריון וכו' עד סתימין דלא אתגליין, לפנינו הוא לקמן בדף כט ע"א ודף ל' ע"ב:)[דף טז ע"ב]:

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר. מֵהָכָא אִיהוּ שֵׁירוּתָא לְאַשְׁכָּחָא גְּנִיזִין הֵיךְ אִתְבְּרִי עָלְמָא בִּפְרָט. דְּעַד הָכָא הַוָּה בִּכְלָל. וּבְתַר אִתְהַדַּר כְּלָל. לְמֶהֱוֵי כְּלָל וּפְרָט וּכְלָל. עַד הָכָא הַוָּה כֻּלָּא תַּלְיָיא בַּאֲוִירָא מֵרָזָא דְּאֵין סוֹף, כְּיוָן דְּאִתְפְּשַׁט חֵילָא בְּהֵיכָלָא עִלָּאָה רָזָא דְּאֱלֹהִים, כְּתִיב בֵּהּ אֲמִירָה [דכתיב] וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים. דְּהָא לְעֵילָּא לָא כְּתִיב בֵּהּ אֲמִירָה בִּפְרָט. וְאַף עַל גַּב דִּבְרֵאשִׁית מַאֲמָר הוּא, אֲבָל לָא כְּתִיב בֵּהּ וַיֹּאמֶר. דָּא וַיֹּאמֶר אִיהוּ קַיְימָא לְמִשְׁאַל וּלְמִנְדַּע. וַיֹּאמֶר חֵילָא דְּאִתְרָם וַאֲרָמוּתָא בַּחֲשַׁאי (ויחי רל"ד ב) מֵרָזָא דְּאֵין סוֹף בְּרָזָא (נ"א בְּרֵישָׁא) דְּמַחֲשָׁבָה. וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הַשְׁתָּא (לעיל ט"ו ע"ב) אוֹלִיד הַהוּא הֵיכָלָא מִמַּה דְּאִתְעֲדִיאַת מִזַּרְעָא דְּקַדִּישׁ, וְאוֹלִיד בַּחֲשַׁאי. דְּאִתְיְלִיד אִשְׁתְּמַע לְבַר מָאן דְּאוֹלִיד לֵיהּ אוֹלִיד בַּחֲשַׁאי דְּלָא אִשְׁתְּמַע כְּלָל, כְּיוָן דְּנָפַק מִנֵּיהּ מָאן דְּנָפַק אִתְעֲבִיד קוֹל דְּאִשְׁתְּמַע לְבַר. יְהִי אוֹר. כָּל מַה דְּנָפַק בְּרָזָא דָּא נָפַק. (רל"ב ב) יְהִי עַל רָזָא דְּאַבָּא וְאִמָּא דְּאִיהוּ י"ה. וּלְבַתַּר אִתְהַדַּר לִנְקוּדָה קַדְמָאָה, לְמֶהֱוֵי שֵׁירוּתָא לְאִתְפַּשְׁטָא לְמִלָּה אָחֳרָא אוֹר. וַיְהִי אוֹר, אוֹר דִּכְבָר הַוָּה. אוֹר דָּא רָזָא סְתִימָא אִתְפַּשְׁטוּתָא דְּאִתְפְּשַׁט וְאִתְבְּקַע מֵרָזָא דְּסִתְרָא דַּאֲוִיר עִלָּאָה סְתִימָא. בָּקַע בְּקַדְמֵיתָא וְאַפִּיק חַד נְקוּדָה סְתִימָא מֵרָזָא דִּילֵיהּ. דְּהָא אֵין סוֹף בָּקַע מֵאֲוִירָא דִּילֵיהּ וְגָלֵי הַאי נְקוּדָה. כְּיוָן דְּהַאי אִתְפְּשַׁט, מַה דְּאִשְׁתָּאַר

אִשְׁתְּכַח אוֹר מֵהַהוּא רָזָא דְּהַהוּא אֲוִיר סְתִימָאָה. כַּד אִשְׁתְּכַח מְנִיהּ נְקוּדָה קַדְמָאָה, אִתְגְּלֵי לְבָתַר עֲלֵיהּ (נח ס"ה ע"א) מָטֵי וְלָא מָטֵי. כֵּיוָן דְּאִתְפְּשַׁט נָפַק וְאִיהוּ הוּא אוֹר דְּאִשְׁתָּאַר מֵאֲוִיר. וְהַיְנוּ אוֹר דִּכְבָר הַוָּה, וְהָא קַיְימָא. נָפַק וְאִסְתַּלַּק וְאִתְגְּנִיז וְאִשְׁתָּאַר חַד נְקוּדָה מְנִיהּ לְמֶהֱוֵי מָטֵי תָּדִיר בְּאוֹרַח גְּנִיזוּ בְּהַהִיא נְקוּדָה מָטֵי וְלָא מָטֵי. נָהִיר בֵּהּ בְּאוֹרַח נְקוּדָה קַדְמָאָה דְּנָפַק מְנִיהּ. וּבְגִין כָּךְ כֻּלָּא אֶחָיִד דָּא בְּדָא. נָהִיר בְּהַאי וּבְהַאי. כַּד סָלִיק כֻּלָּא סָלְקִין וְאִתְאַחֲדָן בֵּהּ וְאִיהוּ מָטֵי וְאִגְנִיז בַּאֲתַר דְּאִי"ן סו"ף וְכֻלָּא חַד אִתְעֲבִיד. הַהוּא נְקוּדָה דְּאוֹר, אוֹר אִיהוּ. וְאִתְפְּשַׁט וּנְהִירוּ בֵּיהּ שְׁבַע אַתְוָון דְּאַלְפָּא בֵּיתָא וְלָא אַקְרִישׁוּ וְלַחִים הֲווֹ. נָפַק חִשָּׁךְ לְבָתַר וְנָפְקוּ בֵּהּ שְׁבַע אַתְוָון אָחֳרָן דְּאַלְפָּא בֵּיתָא וְלָא אַקְרִישׁוּ אִיקְרִישׁוּ וְקַיְימוּ לַחִים. נָפַק רָקִיעַ דְּאַפְרִישׁ מַחְלוֹקֶת דְּתְרִין סִטְרִין וְנָפְקוּ בֵּהּ תְּמַנְיָא אַתְוָון אָחֳרָנִין. כְּדֵין כ"ב. דְּלָגוּ שְׁבַע אַתְוָון דְּהַאי סִטְרָא וְשְׁבַע דְּהַאי סִטְרָא, וְאִתְגְּלִיפוּ כֻּלְּהוֹ בְּהַהוּא רָקִיעַ וַהֲווֹ קַיְימֵי לַחִים. אַקְרִישׁ הַהוּא רָקִיעַ וְאַקְרִישׁוּ אַתְוָון וְאִגְלִימוּ וְאִתְצַיְירוּ בְּצִיּוּרַיְיהוּ. וְאַגְלִיף תַּמָּן אוֹרַיְתָא לְאַנְהָרָא לְבַר. יְהֵי אוֹר דְּהוּא אֵל גָּדוֹל רָזָא דְּנָפִיק מֵאֲוִיר קַדְמָאָה. וַיְהִי רָזָא דְּחִשָּׁךְ דְּאִקְרֵי אֱלֹהִים אוֹר דְּאִתְכְּלִיל שְׂמָאלָא בִּימִינָא. וּכְדֵין מֵרָזָא דְּאֵל חַיֵּי אֱלֹהִים, אִתְכְּלִיל יְמִינָא בִּשְׂמָאלָא וּשְׂמָאלָא בִּימִינָא: (ל"א ע"ב)

וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב דָּא עַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא כִּי טוֹב אַנְהִיר עֵילָא וְתַתָּא וּלְכָל שְׁאָר סִטְרִין בְּרָזָא

ידו"ד שְׁמָא דְּאָחִיד לְכָל סִטְרִין. וַיְבָדֵל אֱלֹהִים וגו'
אַפְרִישׁ מַחְלוֹקֶת לְמֶהֱוֵי כְּלָא שְׁלִים. (עיין סימן ג'):

וַיִּקְרָא אֱלֹהִים וגו', מַהוּ וַיִּקְרָא, קְרָא וְזַמִּין לְאַפָּקָא
מֵהַאי אוֹר שְׁלִים דְּקַיְימָא בְּאֶמְצָעִיתָא, חַד נְהִירוּ
דְּאִיהוּ יְסוֹדָא דְּעָלְמָא דַּעֲלֵיהּ קַיְימִין עָלְמִין. וּמֵהַהוּא אוֹר
שְׁלִים עַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא אִתְפְּשַׁט יְסוֹדָא חֵי עָלְמִין
דְּאִיהוּ יוֹם מִסִּטְרָא דְּיָמִינָא. וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לַיְלָה, קְרָא
וְזַמִּין וְאַפִּיק מִסִּטְרָא דְּחֹשֶׁךְ חַד נוּקְבָא סִיהֲרָא דְּשַׁלְטָא
בְּלֵילְיָא וְאִקְרֵי לַיְלָה רָזָא דְּאדנ"י אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ. עָאל
יְמִינָא בְּהַהוּא עַמּוּדָא שְׁלִים דְּבְאֶמְצָעִיתָא כְּלִיל בִּרְזָא
דְּשְׂמָאלָא, וְסָלִיק לְעֵילָּא עַד נְקוּדָה קַדְמָאָה וְנָטִיל וְאָחִיד
[דף יז ע"א] תַּמָּן מִלָּה [נ"א חֵילָא] דְּתַלְתַּת נְקוּדִין חל"ם שׁוּר"ק
חִיר"ק זֵרַע קֹדֶשׁ. דְּהָא לֵית זַרְעָא דְּאִזְדָּרַע בַּר בִּרְזָא דָּא,
וְאִתְחַבַּר כְּלָא בְּעַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא. וְאַפִּיק יְסוֹדָא דְּעָלְמָא,
וּבְגִין כָּךְ אִקְרֵי כֹּל דְּאָחִיד לְכְלָא בְּנְהִירוּ דְּתִיאוּבְתָּא.
שְׂמָאלָא לְהֵיט בְּתוֹקְפָּא וְאָרַח, בְּכוּלְהוּ דַּרְגִּין אָרַח רֵיחָא.
וּמֵהַהוּא לְהֵיטוּ דְּאֵשָׁא אַפִּיק הַהִיא נוּקְבָא סִיהֲרָא. וְהַהוּא
לְהֵיטוּ הֲוָה חֹשֶׁךְ בְּגִין דַּהֲוָה מֵחֹשֶׁךְ. וּתְרִין סִטְרִין אִלֵּין
אַפִּיקוּ תְּרִין דַּרְגִּין אִלֵּין חַד דְּכַר וְחַד נוּקְבָא. יְסוֹדָא אָחִיד
בְּעַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא מֵהַהוּא תּוֹסֶפֶת נְהוֹרָא דַּהֲוָה בֵּהּ,
דְּכִיוָן דְּהַהוּא עַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא אִשְׁתְּלִים וְעָבֵד שְׁלָם
לְכָל סִטְרִין, כְּדֵין אִתּוֹסַף בֵּהּ נְהִירוּ מֵעֵילָּא וּמִכָּל סִטְרִין
בְּחֶדְוָה דְּכְלָא בֵּהּ. וּמֵהַהוּא תּוֹסֶפֶת דְּחֶדְוָה נָפִיק יְסוֹדָא
דְּעָלְמִין וְאִקְרֵי מוֹסָף. מֵהָכָא נָפְקִין כָּל חַיָּילִין לְתַתָּא
וְרוּחִין וְנִשְׁמָתִין קַדִּישִׁין בִּרְזָא יְדו"ד צְבָאו"ת, אֵל אֱלֹהֵי

דְרוּחוֹת לֵילְיָה אֲדוֹן כָּל הָאָרֶץ מִסִּטְרָא דְשִׂמְאלָא מֵהַהוּא חשֶׁךְ. וּבְגִין דְּהַהוּא חשֶׁךְ תִּיאוּבְתֵּיהּ לְאִתְכְּלָלָא בִּימִינָא וְחָלַשׁ תּוּקְפֵּיהּ, אִתְפְּשַׁט מִנֵּיהּ הַאי לֵילְיָה. כַּד שָׁארֵי לְהִתְפַּשְׁטָא הַאי לֵילְיָה עַד לָא אִסְתַּיֵּים, הַהוּא חשֶׁךְ עָאל וְאִתְכְּלִיל בִּימִינָא וְיָמִינָא אָחִיד לֵיהּ וְאִשְׁתָּאר בִּגְרִיעוּ הַאי לֵילְיָה. וּכְמָה דְחשֶׁךְ תִּיאוּבְתֵּיהּ לְאִתְכְּלָלָא בָּאוֹר הָכֵי לֵילְיָה תִּיאוּבְתֵּיהּ לְאִתְכְּלָלָא בְּיוֹם. חשֶׁךְ גָּרַע נְהוֹרֵיהּ, וּבְגִין כָּךְ אַפִּיק דַּרְגָּא בִּגְרִיעוּ וְלָא בִּנְהִירוּ. חשֶׁךְ לָא נָהֵיר אֶלָּא כַּד אִתְכְּלִיל בָּאוֹר. לֵילְיָה דְּנָפַק מִנֵּיהּ לָא נָהֵיר אֶלָּא כַּד אִתְכְּלִיל בְּיוֹם. גְּרִיעוּ דְּלֵילְיָה לָא אִשְׁתְּלִים אֶלָּא בְּמוֹסַף. מַה דְּאִתּוֹסַף הָכָא גָּרַע הָכָא. בְּמוֹסַף הַוָּה בֵּיהּ רָזָא דִנְקוּדָה עִלָּאָה וְרָזָא דְעַמּוּדָא דְּאֶמְצָעִיתָא בְּכָל סִטְרִין, וּבְגִין כָּךְ אִתּוֹסַף בֵּיהּ תְּרֵין אַתְוָון. בְּלֵילְיָא גְּרִיעוּ בֵּיהּ אִלֵּין תְּרֵין. כְּדֵין קָרָא כְּתִיב וַיִּקְרָא וְגָרַע מִנֵּיהּ (ויי"ו) [ו"י] וּכְתִיב קָרָא לַיְלָה. הָכָא רָזָא דְשִׂמְאלָא דְשַׁבְעִין וּתְרֵין אַתְוָון גְּלִיפָא דְכִתְרָא עִלָּאָה:

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמָּיִם וגו', הָכָא בְּפִרְט רָזָא לְאַפְרָשָׁא בֵּין (תרומה קמ"ט ע"ב) מַיִן עִלָּאִין לְתַתָּאִין בְּרָזָא דְשִׂמְאלָא. [נ"א וְאִתְבְּרִי] הָכָא מַחְלוֹקֶת בְּרָזָא דְשִׂמְאלָא. דְּעַד הָכָא רָזָא דִימִינָא הוּא, וְהָכָא הוּא רָזָא דְשִׂמְאלָא, וּבְגִין כָּךְ אַסְגִּיאוּ מַחְלוֹקֶת בֵּין דָּא לִימִינָא. יְמִינָא אִיהוּ שְׁלִימָא דִכְלָּא, וּבְגִין כָּךְ בִּימִינָא כְּתִיב כֹּלָּא דְּהָא בֵּיהּ תַּלְיָא כָּל שְׁלִימוּ. כַּד אִתְעַר שְׂמָאלָא אִתְעַר מַחְלוֹקֶת. וּבְהַהוּא מַחְלוֹקֶת אִתְתַּקַּף אֶשָּׁא דְרוּגְזָא וְנָפִיק מִנֵּיהּ מֵהַהוּא מַחְלוֹקֶת גֵּיהִנֹּם. וְגֵיהִנֹּם בְּשִׂמְאלָא אִתְעַר

וְאִתְדַּבַּק. חָכְמְתָא דְמשֶׁה בְּהָא אִסְתַּכַּל וּבְעוֹבָדָא דִבְרֵאשִׁית אַשְׁגַּח. בְּעוֹבָדָא דִבְרֵאשִׁית חַוָּה מַחְלוֹקֶת שְׂמָאלָא בִּימִינָא, וּבְהַהוּא מַחְלוֹקֶת דְאִתְעַר בָּהּ שְׂמָאלָא נָפַק בָּהּ גֵּיהִנֹּם וְאִתְדַּבַּק בָּהּ. עַמּוּדָא דְאֶמְצָעִיתָא דְאִיהוּ יוֹם תְּלִיתָאי עָאל בֵּינַיְהוּ וְאַפְרִישׁ מַחְלוֹקֶת וְאַסְפִּים לְתְרִין סִטְרִין. וְגֵיהִנֹּם נָחִית לְתַתָּא. וּשְׂמָאלָא אִתְכְּלִיל בִּימִינָא וַחַוָּה שְׁלָמָא בְּכֹלָּא. כְּגַוְנָא דָּא מַחְלוֹקֶת קָרַח בְּאַהֲרֹן שְׂמָאלָא בִּימִינָא. אִסְתַּכַּל מֹשֶׁה בְּעוֹבָדָא דִבְרֵאשִׁית אֲמַר לִי אִתְחֲזִי לְאַפְרָשָׁא מַחְלוֹקֶת בֵּין יְמִינָא לִשְׂמָאלָא. אֶשְׁתַּדַּל לְאַסְפָּמָא בֵּינַיְהוּ. וְלָא בָּעֵי שְׂמָאלָא וְאִתְתְּקַף קָרַח בְּתוֹקְפֵיהּ. אֲמַר וַדַּאי גֵּיהִנֹּם בְּתוֹקְפָּא דְמַחְלוֹקֶת שְׂמָאלָא אִצְטְרִיךְ לְאִתְדַּבְּקָא (ס"א לְעֵילָּא וּלְאִתְכַּלְלָא בִּימִינָא) הוּא לָא בָּעֵי לְאִתְדַּבְּקָא לְעֵילָּא וּלְאִתְכַּלְלָא בִּימִינָא, וַדַּאי יְחוֹת לְתַתָּא בְּתוֹקְפָּא דְרוּגְזָא דִילֵיהּ. וְעַל דָּא לָא בָּעֵי קָרַח לְאַסְפָּמָא הַאי מַחְלוֹקֶת בִּידָא דְמשֶׁה בְּגִין דְּלָא חַוָּה (ל"ג ע"א) לְשֵׁם שָׁמַיִם וְלָא חָיֵישׁ לִיקָרָא דִלְעֵילָּא וְאַפְחֵישׁ עוֹבָדָא דִבְרֵאשִׁית. כֵּיוָן דְּחָמָא מֹשֶׁה דַּחַוָּה מַפְחֵישׁ עוֹבָדָא דִבְרֵאשִׁית וְאִתְדְּחָא אִיהוּ לְבַר, כְּדֵין וַיִּחַר לְמֹשֶׁה מְאֹד. וַיִּחַר לְמֹשֶׁה עַל דְּאַפְחִישׁוּ לֵיהּ דְּלָא אַסְפִּים הַהוּא מַחְלוֹקֶת. מְאֹד עַל דְּאַפְחִישׁוּ עוֹבָדָא דִבְרֵאשִׁית. וּבְכֹלָּא אַפְחֵישׁ [דף יז ע"ב] קָרַח בְּעֵילָּא וּבְתַתָּא. דִּכְתִיב (במדבר כו) בְּהַצּוֹתָם עַל יי' הָא תַּתָּא וְעֵילָּא. וְעַל דָּא אִתְדַּבַּק בַּמֶּה דְאִתְחֲזִי לֵיהּ. מַחְלוֹקֶת דְּאִתְתַּקַּן כְּגַוְנָא דִלְעֵילָּא וְסָלִיק וְלָא נָחִית וְאִתְקַיֵּים בְּאַרַח מֵישָׁר, דָּא מַחְלוֹקֶת דְּשַׁמַּאי וְהִלֵּל. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַפְרֵישׁ בֵּינַיְהוּ וְאַסְפִּים לוֹן. וְדָא חַוָּה מַחְלוֹקֶת לְשֵׁם שָׁמַיִם. וְשָׁמַיִם אַפְרֵישׁ מַחְלוֹקֶת. וְעַל דָּא אִתְקַיֵּים. וְדָא

הַוָּה כְּגַוְנָא דְּעוֹבָדָא דִּבְרֵאשִׁית. וְקַרַח בְּעוֹבָדָא דִּבְרֵאשִׁית אַפְחֵישׁ בְּכֹלָּא. וּפְלוּגְתָּא דְּשָׁמַיִם הַוָּה. וּבְעָא לְאַכְחָשָׁא מִלֵּי דְּאוֹרַיְתָא. וַדַּאי בְּאִתְדַּבְּקוּתָא דְּגֵיהִנֹּם הַוָּה. וְעַל דָּא אִתְדַּבַּק בַּהֲדֵיהּ. וְרָזָא דָּא בְּסִפְרָא דְּאָדָם. חִשָּׁךְ כַּד אִתְעַר אִתְעַר בְּתוּקְפֵּיהּ וּבְרָא בֵּיהּ גֵּיהִנֹּם וְאִתְדַּבַּק בַּהֲדֵיהּ בְּהַהוּא מַחְלוֹקֶת. כְּיָון דְּשָׁכִיךְ רוּגְזָא וְתוּקְפָּא, אִתְעַר מַחְלוֹקֶת בְּגַוְונָא אָחֳרָא, מַחְלוֹקֶת דְּרַחֵימוּ. וּתְרֵין מַחְלוֹקֶת הֲווֹ. חַד שִׁירוּתָא וְחַד סִיּוּמָא. וְדָא אִיהוּ אֲרֻחֹהוֹן דְּצַדַּיְקַיָּא שִׁירוּתָא דִּלְהוֹן בְּקֻשְׁיוּ וְסוֹפָא דִּלְהוֹן בְּנַיְיחָא. קָרַח הַוָּה שִׁירוּתָא דְּמַחְלוֹקֶת כְּפוּם רוּגְזָא וְתוּקְפָּא וְאִתְדַּבַּק בַּגֵּיהִנֹּם. שַׁמַּאי סוֹפָא דְּמַחְלוֹקֶת כַּד רוּגְזָא בְּנַיְיחָא אִצְטְרִיךְ לְאַתְעָרָא מַחְלוֹקֶת דְּרַחֵימוּ וּלְאַסְפָּמָא עַל יְדָא דְּשָׁמַיִם. וְרָזָא דָּא יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמָּיִם וִיהִי מַבְדִּיל, דָּא מַחְלוֹקֶת קַדְמָאָה אִתְעֲרוּ דְּרוּגְזָא וְתוּקְפָּא בָּעָא לְאַפְרָשָׁא וְאִתְעַר גֵּיהִנֹּם עַד דְּרוּגְזָא וְתוּקְפָּא אִצְטַנָּן. וּכְדֵין וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת הָרָקִיעַ וגו׳ אִתְעַר מַחְלוֹקֶת דְּרַחֵימוּ וַחֲבִיבוּ וְקַיּוּמָא דְּעָלְמָא. וּבְרָזָא דָּא מַחְלוֹקֶת שַׁמַּאי וְהִלֵּל. דְּתוֹרָה שֶׁבַּעַל פֶּה עָאלַת בְּרַחֵימוּ גַּבֵּי תּוֹרָה שֶׁבִּכְתָב וַהֲווֹ בְּקַיּוּמָא שְׁלִים. הַבְדָּלָה אִיהוּ וַדַּאי בְּשַׁמַּאלָא. כְּתִיב הָכָא הַבְדָּלָה וִיהִי מַבְדִּיל וּכְתִיב וַיַּבְדֵּל, וּכְתִיב הָתָם (שם טז) הַמַּעֲט מִכֶּם כִּי הִבְדִּיל וגו׳, וּכְתִיב (דברים ו) בָּעֵת הַהִיא הִבְדִּיל יי׳ אֶת שֵׁבֶט הַלֵּוִי. דְּהָא וַדַּאי לֵית הַבְדָּלָה אֶלָּא בְּשִׁנֵּי בְּאַתַּר שְׂמָאלָא. וְאִי תֵּימָא הַבְדָּלָה בְּשִׁנֵּי אִיהוּ וַדַּאי אַמַּאי הַבְדָּלָה בְּלֵוִי דְּאִיהוּ תְּלִיתָאָה. הַבְדָּלָה בְּשִׁמְעוֹן אִצְטְרִיךְ דְּאִיהוּ שֵׁנִי. אֶלָּא אַף עַל גַּב דְּלֵוִי אִיהוּ תְּלִיתָאָה. לְדַעְתָּא דְּיַעֲקֹב שֵׁנִי הַוָּה. וּלְעוֹלָם בְּשִׁנֵּי הַוָּה, וְכֹלָּא בְּאַרַח מֵישָׁר בְּאַרַח שְׁלִים

כְּדְקָא יָאוֹת. הַבְדָּלָה בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת בֵּין אִנּוּן דְּשַׁלִּיטִין בְּיוֹמֵי חוֹל לְשַׁבָּת. וְכַד נָפִיק שַׁבָּת סָלְקָא מִגֵּיהִנֹּם חַד סִטְרָא מֵעֵינָא בִּישָׁא (ס"א טִסְרָא מִמָּנָא בִּישָׁא) דְּבָעָא לְשַׁלְטָאָה בְּשַׁעְתָּא דְּאָמְרִין יִשְׂרָאֵל (תהלים צ) וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וְנָפִיק מֵהַהוּא דַּרְגָּא דְּאִקְרֵי שְׁמָאלָא (ג"א שְׁאוֹלָה) וּבָעֵי לְאִתְעָרְבָא בְּזַרְעָא דְּיִשְׂרָאֵל וּלְשַׁלְטָאָה עֲלַיְיהוּ יִשְׂרָאֵל. וְיִשְׂרָאֵל עַבְדֵי עוֹבְדָא בַּהֲדָס וּבְיַיִן וְאָמְרִי הַבְדָּלָה, וְאִתְפְּרַשׁ מִנַּיְיהוּ, וּמַאיִךְ הַהוּא סִטְרָא וְעָאל לְדוּכְתֵּיהּ בַּשְׁאוֹל אֲתַר דְּקַרְחָ וְסִיעֲתֵיהּ תַּמָּן דִּכְתִיב (במדבר יט) וַיֵּרְדוּ הֵם וְכָל אֲשֶׁר לָהֶם חַיִּים שְׁאוֹלָה. וְאִנּוּן לָא נָחֲתֵי תַּמָּן עַד דְּעַבְדֵי יִשְׂרָאֵל הַבְדָּלָה מִנְּהוֹן דִּכְתִיב (שם) הִבָּדְלוּ מִתּוֹךְ הָעֵדָה וגו'. וּלְעוֹלָם הַבְדָּלָה בַּשֵּׁנִי דְּאִיהוּ שְׁמָאלָא בְּשִׁירוּתָא וְתוּקְפָּא וְרוּגְזָא דְּאִתְעַר שְׁמָאלָא בְּמַחְלוֹקֶת עַד לָא שָׁכִיךְ בְּנַיְיחָא וְאִתְבְּרֵי בֵּיהּ גֵּיהִנֹּם. (יח ב) כְּדֵין אִתְבְּרִיאוּ כָּל אִנּוּן מַלְאָכִים דְּקַטְרְגֵי לְמָארֵיהוֹן לְעֵילָא וְאָכֵיל לוֹן נוּרָא וְאִתּוֹקְדוּ. וְכֵן כָּל שְׁאָר אִנּוּן דְּמִתְבַּטְלֵי וְלֵית לוֹן קִיּוּמָא וְאִתְאֲכָלוּ בְּנוּרָא. כְּגַוְנָא דָּא קַרְחָ לְתַתָּא. וְכוּלָּא כְּגַוְנָא דָּא. יְהֵי רָקִיעַ אִתְפַּשַׁט פְּשִׁיטוּ דָּא מִן דָּא. א"ל קְטָפָא יְמִינָא אֵ"ל גָּדוֹל אִתְפַּשַׁט פְּשִׁיטוּ מִן גּוֹ מַיָּא לְאִשְׁתַּלְמָא שְׁמָא דָּא א"ל וּלְאִתְכַּלָּלָא בְּהַהוּא פְּשִׁיטוּ דָּא בְּדָא, וְאִתְפַּשַׁט מֵאֵל אֱלֹהִים הי"ם אִלֵּין אִתְפַּשָּׁטוּ וְאִתְהַפְּכוּ לְמֶהֱוֵי מַיִין תַּתָּאִין ימ"ה הַהוּא פְּשִׁיטוּ דְּאִתְפַּשַׁט בַּשֵּׁנִי, מַיִין עִלָּאִין הי"ם זֶה הַיּ"ם גָּדוֹל. הי"ם מַיִין עִלָּאִין, הִפּוּכָא דְּאִלֵּין אַתְוָון ימ"ה מַיִין תַּתָּאִין. כְּיוָן דְּאִתְתַּקְנוּ אִתְעַבִּידוּ כּוּלָּא כְּלָלָא חָדָא וְאִתְפַּשַׁט שְׁמָא דָּא בְּכַמָּה דוּכְתֵּי. מַיִין עִלָּאִין דְּכוּרִין. וּמַיִין תַּתָּאִין

נוקבי. בְּקַדְמֵיתָא הֲווֹ מַיִם בְּמַיִם, עַד דְּאִתְפְּרָשׁוּ לְאִשְׁתְּמוֹדְעָא מַיִן עִלָּאִין וְתַתָּאִין, דָּא אֱלֹהִים (נ"א מַיִן עִלָּאִין). וְדָא אדנ"י (נ"א מַיִן תַּתָּאִין). וְדָא ה' עִילָּאָה וְה' תַּתָּאָה. מַה כְּתִיב וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת הָרָקִיעַ. אִתְפַּשְׁטוּתָא דָּא נָטַל שְׁמָא דָּא אֱלֹהִים מַיִן עִלָּאִין. וּמַיִן [דף י"ח ע"א] תַּתָּאִין אדנ"י. וְעִם כָּל דָּא כְּיוָן דְּאִשְׁתַּלִּימוּ מַיִן דְּכוּרִין בְּמַיִן נוּקְבִין, שְׁמָא דֵּאלֹהִים אִתְפַּשַּׁט בְּכוּלָּא. וְאַף עַל גַּב דְּאַפְרִישׁ בֵּין מַיִן עִלָּאִין לְתַתָּאִין, מַחְלוֹקֶת לָא אִתְבַּטַּל עַד יוֹם תְּלִיתָאֵי וְאַסְכִּים מַחְלוֹקֶת וְאִתְיַשֵּׁב כּוּלָּא בְּדוּכְתֵּיהּ כְּדְקָא יָאוֹת. וּבְגִין מַחְלוֹקֶת דָּא אַף עַל פִּי דְּאִיהוּ קְיוּמָא דְּעָלְמָא לָא כְּתִיב כִּי טוֹב בַּשֵּׁנִי, דְּלָא אִשְׁתְּלִים עוֹבְדָא. מַיִן עִלָּאִין וּמַיִן תַּתָּאִין הֲווֹ כַּחֲדָא וְלָא הֲווֹ תּוֹלְדִין בְּעָלְמָא עַד דְּאִתְפְּרָשׁוּ וְאִשְׁתְּמוֹדְעוּ. וּבְגִין כָּךְ עָבְדוּ תּוֹלְדִין. וְעִם כָּל דָּא אַף עַל גַּב דְּהַבְדָּלָה חֲוֵי בַּשֵּׁנִי וּמַחְלוֹקֶת בֵּהּ הֲוָה, יוֹם תְּלִיתָאֵי אַסְכִּים בְּכוּלָּא דְּהוּא שְׁמָא דְּאִיגְּלִיף בִּגְלִיפוּי הו"ה לְאִסְתַּכְּמָא מַיִן עִלָּאִין וּמַיִן תַּתָּאִין ה' עִלָּאָה ה' תַּתָּאָה ו' בֵּינֵיהוּ לְאַשְׁלָמָא בְּתֵרִין סִטְרִין. וְסִימָנָא דָּא מֵי הַיַּרְדֵּן מַיִן עִלָּאִין קָמוּ נֵד אֶחָד. מַיִן תַּתָּאִין נָחֲתוּ לְיַמָּא. וְיִשְׂרָאֵל אָזְלִי בְּאַמְצָעִיתָא. חֲמֵשׁ רְקִיעִין כְּתִיבֵי הָכָא וְחֵי הָעוֹלָמִים אָזֵיל בְּהוּ וְאַנְהִיג בְּהוּ וְכֻלְּהוּ כְּלִילָן דָּא בְּדָא. וְאִלְמָלֵא הַאי מַחְלוֹקֶת דְּאִסְתַּכָּם עַל יְדֵי דְּאַמְצָעִיתָא לָא אִתְכְּלִילוּ וְלָא אִשְׁתַּיְירוּ (נ"א אִתְיַישְׁרוּ) דָּא בְּדָא. חֲמֵשׁ מְאָה שְׁנִין אִנּוּן דְּאִילָנָא דְּחַיֵּי דָּבֵיק בְּהוּ לְמֶעְבַּד אִבִּין וְתוֹלְדִין לְעָלְמָא וְכָל מֵימוֹי דִּבְרֵאשִׁית דְּנָגְדִין וְאִתְמַשְׁכָן מִבְּרֵאשִׁית אִתְפַּלְגוּ תְּחוֹתוֹי עַל יְדֵיהּ. וְדָוִד מַלְכָּא נָקִיט כּוּלָּא וְאִיהוּ פָּלִיג לְבָתַר דִּכְתִיב

(שמואל ב ו) וַיְחַלֵּק לְכָל הָעָם לְכָל הֲמוֹן וגו׳ וּכְתִיב (תהלים קד) תִּתֵּן לָהֶם יִלְקוֹטוּן וּכְתִיב (משלי לא) וַתָּקָם בְּעוֹד לַיְלָה וַתִּתֵּן טֶרֶף וגו׳. בְּשַׁעֲתָא דְּאִתְעַר מַחְלוֹקֶת בְּתוּקְפָּא דְּשִׂמְאלָא, אַסְגֵּי וְאַתְקֵף הוּרְפִּילָא דְּטִיפְסָא וְנָפְקוּ מִתַּמָּן טְסִירִין וְאַקְרִישׁוּ מִיָּד בְּלָא לַחוּתָא כְּלָל וַהֲווֹ דְּכַר וְנוּקְבָא. וּמְנָהוֹן אִתְפְּרְשׁוּ זַיְינִין בִּישִׁין לְזַנְיֵיהוּ, וְהָכָא תַּקִּיפוּ דְּרוּחַ מְסָאֲבָא בְּכָל אְנוּן תּוֹקְפִין טְסִירִין. וְאִנּוּן רָזָא דְּעַרְלָה. אִלֵּין אִתְקְפוּ בְּזִינִין תַּקִּיפִין חַד אֶפְעֶ״ה וְחַד נָחָ״שׁ וְתַרְוַויְיהוּ חַד. אֶפְעֶה אוֹלִיד לְשִׁבְעָא שִׁנִּין בְּחִבּוּרָא חָדָא, אִתְהַדַּר כְּלָא לְשֶׁבַע שִׁנִּין דְּנָחָשׁ. הָכָא אִיהוּ רָזָא דְּגִיהִנֹּם דְּאִקְרֵי בִּשְׁבַע שְׁמָהָן. יֵצֶר הָרָע בִּשְׁבַע שְׁמָהָן אִקְרֵי. וּבְכַמָּה דַּרְגִּין אִתְפַּשַּׁט מִסָּאֲבוּ מֵהָכָא לְעָלְמָא וְכֻלָּא מֵרָזָא דְּשִׂמְאלָא, טַב וּבִישׁ וְאִיהוּ יְשׁוּבָא דְּעָלְמָא. הָכָא שְׁמָא גְּלִיפָא דְּתַמְנֵי סְרֵי אַתְוָון מְמַנָּא עַל גְּשְׁמֵי רָצוֹן נְדָבָה וּבְרָכָה יְשׁוּבָא דְּעָלְמָא:

וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים יִקָּווּ הַמַּיִם וגו׳. בְּאַרְחָ קַו לְמֶהֱוֵי בְּאַרְחָ מֵישָׁר. דְּהָא מֵרָזָא דְּהַהִיא נְקוּדָה קַדְמָאָה נָפַק כְּלָא בְּסִתִימוּ. עַד דְּמָטֵי וְאִתְכַּנִּישׁ לְהֵיכְלָא עִלָּאָה וּמִתַּמָּן נָפִיק בְּקַו מֵישָׁר לְשָׁאָר דַּרְגִּין. עַד דְּמָטֵי לְהַהוּא אֲתַר חַד דְּכַנִּישׁ כְּלָא בְּכְלַל דְּכַר וְנוּקְבָא. וּמָאן אִיהוּ חֵי עָלְמִין. הַמַּיִם דְּנַפְקֵי מִלְּעֵיל מֵאֵת ה׳ עִלָּאָה. מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם ו׳ זְעֵירָא. וְעַל דָּא ו״ו חַד שָׁמַיִם וְחַד מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם. כְּדֵין וְתֵרָאֶה הַיַּבָּשָׁה דָּא ה׳ תַּתָּאָה. דָּא אִתְגְּלֵי. וְכָל שְׁאָר אִתְכַּסֵּי. וּמִגּוֹ הַאי בַּתְרָאָה אִשְׁתְּמַע בְּסוּכְלְתָנוּ הַהוּא

דְּאִתְכַּסֵּי. אֶל מָקוֹם אֶחָד בְּגִין דְּהָכָא הוּא קִשׁוּרָא דִּיחוּדָא דְּעַלְמָא עִלָּאָה:

יהו"ה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד (תרומה קלד ע"א) תְּרִין יִחוּדִין חַד דְּעַלְמָא עִלָּאָה לְאִתְיַחֲדָא בְּדַרְגּוֹי, וְחַד דְּעַלְמָא תַּתָּאָה לְאִתְיַחֲדָא בְּדַרְגּוֹי. קִשׁוּרָא דִּיחוּדָא דְּעַלְמָא עִלָּאָה עַד הָכָא אִיהוּ. חֵי עָלְמִין תַּמָּן אִתְכַּסִּים וְאִתְקַשַּׁר עָלְמָא עִלָּאָה בְּיִחוּדָא דִּילֵיהּ. וּבְגִין כָּךְ אִקְרֵי מָקוֹם אֶחָד. כָּל דַּרְגִּין וְכָל שַׁיְיפִין מִתְכַּנְּשִׁין תַּמָּן וַהֲווֹ כֻּלְּהוֹ בֵּהּ חַד בְּלָא פְּרוּדָא כְּלָל. וְלֵית דַּרְגָּא דְּאִתְיַחֲדָן תַּמָּן בְּיִחוּדָא חַד אֶלָּא הַאי, וּבֵיהּ אִתְכַּסְיָין כֻּלְּהוֹ בְּאַרְחָ סְתִים בְּתִיאוּבְתָּא חַד. עַד הָכָא בְּדַרְגָּא דָּא אִתְיַיחַד עָלְמָא דְּאִתְגַּלְיָיא בְּעָלְמָא דְּאִתְכַּסְיָיא. עָלְמָא דְּאִתְגַּלְיָיא אִתְיַיחַד אוֹף הָכִי לְתַתָּא, וְעָלְמָא דְּאִתְגַּלְיָיא אִיהוּ עָלְמָא תַּתָּאָה. (ישעיה ו) וָאֶרְאֶה אֶת יי' (שמות כד) וַיִּרְאוּ אֶת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל (במדבר יד) וּכְבוֹד יי' נִרְאָה (שם יז) וַיֵּרָא כְּבוֹד יי' (יחזקאל א) כְּמַרְאֶה הַקֶּשֶׁת וגו' כֵּן מַרְאֵה הַנֹּגַהּ סָבִיב הוּא מַרְאֵה דְּמוּת כְּבוֹד יי'. וְדָא אִיהוּ רָזָא וְתַרְאֶה הַיַּבָּשָׁה. (שם) כְּמַרְאֵה הַקֶּשֶׁת זֶה חֵי עָלְמִין. וְזֶהוּ אֶת קַשְׁתִּי נָתַתִּי בֶּעָנָן דָּא מַלְכוּת. נָתַתִּי מִן יוֹמָא דְּאִתְבְּרִי עָלְמָא. בְּיוֹמָא [דף יח ע"ב] דְּעִיבָּא דְּאִתְחֲזֵי קֶשֶׁת (דְּאִתְעָר שְׁמָאלָא לְאִתְתַּקָּפָא). מַרְאֵה דְּמוּת כְּבוֹד ה' אִתְעַר שְׁמָאלָא לְאִתְתַּקָּפָא. נָפְקַת רָחֵל וְתִתְקַשׁ בִּלְדָתָהּ. מִיכָאֵ"ל בְּסִטְרָא דָּא רְפָאֵ"ל בְּסִטְרָא דָּא גַּבְרִיאֵ"ל בְּסִטְרָא דָּא. וְאִנּוּן גְּוָונִין דְּאִתְחֲזָיִין בְּהַהוּא דְּמוּת חִיוַר וְסוּמָק וְיָרוֹק. כֵּן מַרְאֵה הַנֹּגַהּ סָבִיב נְהִירוּ דְּאִתְכַּסְיָיא בְּגִלְגּוֹלָא דְּחֵיזוּ דְּעֵינָא. הוּא מַרְאֵה דְּמוּת כְּבוֹד יי'. גְּוָונִין דְּאִתְיַחֲדָא

יְחוּדָא תַּתָּאָה לְפוּם יְחוּדָא דְּאִתְיַחַד יְחוּדָא דִּלְעֵילָא. יי׳ אֱלֹהֵינוּ יי׳. גְּוֹונִין סְתִימִין דְּלָא אִתְחַזְּן וְאִתְקַשְׁרָן אֶל מָקוֹם אֶחָד יְחוּדָא חָדָא בְּעִלָּאָה. גְּוֹונִין בַּקֻּשְׁטָ לְתַתָּא לְאִתְיַחֲדָא בְּהוֹ. חִוָּור סוֹמָק וְיָרוֹק כְּגְוֹונִין סְתִימִין. וְאִנּוּן יְחוּדָא אָחֳרָא רָזָא וּשְׁמוֹ אֶחָד. בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד יְחוּדָא דִּלְתַתָּא. יְחוּדָא עִלָּאָה (דברים ו) שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יהו״ה אֱלֹהֵינוּ יהו״ה אֶחָד. דָּא לְקַבֵּיל דָּא. יְקוּוּ מְדִידוּ דְּקוּ וּמְשַׁחֲתָא. הָכָא שִׁית תִּיבִין. וְהָכָא שִׁית תִּיבִין. מְשַׁחֲתָא בּוֹצִינָא דְּקַרְדִּינוּתָא דִּכְתִיב (ישעיה מ) מִי מָדַד בְּשָׁעָלוֹ מַיִם. וְדָא אִיהוּ יְקוּוּ הַמַּיִם. הָכָא שְׁעוּרָא דְּיוֹצֵר עָלְמִין (בראשית כג ע״א) יו״ד ה״א וא״ו ה״א, קְדוּ״שׁ קְדוּ״שׁ קְדוּ״שׁ דָּא אִיהוּ יְקוּוּ הַמַּיִם. יי׳ צְבָאוֹת דָּא אִיהוּ אֶל מָקוֹם אֶחָד בְּרָזָא דִּשְׁמָא דָּא. מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ דָּא וְתֵרָאֶה הַיְבָּשָׁה. רָזָא גְּלִיפָּא שְׁמָא דְּיִחוּדָא כוז״ו במוכס״ז כוז״ו. תַּדְשֵׁא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב וגו׳ הַשְׁתָּא אַפִּיקַת חֵילָא בְּאִנּוּן מַיִן דְּאִתְכְּנָשׁוּ לַאֲתַר חָד וְנַגְדִין בְּגַוְויהּ גּוֹ טְמִירוּ סְתִימָאָה. וְנָפְקִין בְּגַוְויהּ טְמִירִין עִלָּאִין וְחַיָּילִין קַדִּישִׁין. דִּי כָּל אִנּוּן בְּנֵי מְהֵימְנוּתָא מְתַקְּנָן לוֹן בְּתִקּוּנָא דִּמְהֵימְנוּתָא בְּהַהִיא פּוּלְחָנָא דְּמָארֵיהוֹן. וְרָזָא דָּא (תהלים קד) מַצְמִיחַ חָצִיר לַבְּהֵמָה וגו׳ דָּא בְּהֵמָה דִּרְבִיעָאָה עַל אֶלֶף טוּרִין וּמְגַדְּלִין לָהּ בְּכָל יוֹמָא הַהוּא חָצִיר. וְחָצִיר דָּא אִנּוּן מַלְאָכִין שַׁלִּיטִין לְפוּם שַׁעֲתָא דְּאִתְבְּרִיאוּ בַּשֵּׁנִי וְקַיָּימִין לְמֵיכְלָא דְּהַאי בְּהֵמָה. בְּגִין דְּאִית אֶשָּׁא אָכְלָא אֶשָּׁא. וְעֵשֶׂב לַעֲבוֹדַת הָאָדָם עֵשֶׂב דָּא אִלֵּין אוֹפַנִּין וְחַיּוֹת וּכְרוּבִים. דְּכֻלְּהוֹ מְתַקְּנָן גּוֹ תִּקּוּנַיְיהוּ וְקַיָּימִין לְאִתְתַּקְּנָא בְּשַׁעֲתָא דִּבְנֵי נְשָׁא אַתְיָין לְפוּלְחָנָא דְּמָארֵיהוֹן בְּקָרְבְּנַיְיהוֹן

וּבְצַלּוֹתָא דְּדָא אִיהוּ עֲבוֹדַת הָאָדָם. וְעֵשָׂב דָּא אִזְדַּמַּן וְאִתְעַתַּד לַעֲבוֹדַת הָאָדָם לְאִתְתַּקָּנָא בְּתִקּוּנֵיהּ כְּדְקָא יָאוֹת. וְכַד אִנּוּן מִתְתַּקְּנָן בְּהַהִיא עֲבוֹדַת הָאָדָם, לְבָתַר מְנַיְּהוּ נָפְקֵי מְזוֹנֵי וְטַרְפִּין לְעָלְמָא דִּכְתִיב (שם) לְהוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ. וְדָא אִיהוּ עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע, דְּהָא חָצִיר לָא מַזְרִיעַ זֶרַע אִיהוּ אֶלָּא אִזְדַּמַּן לְמֵיכְלָא דְּאֶשָּׁא קַדִּישָׁא. וְעֵשֶׂב לְתִקּוּנָא דְּעָלְמָא. וְכָל דָּא לְהוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ. כָּל תִּקּוּנִין דִּבְנֵי נָשָׁא דְּקָא מִתַּקְּנָא לְהַאי עֵשֶׂב אֶרֶץ. דְּפוּלְחָנָא דִּלְהוֹן לְמָארֵיהוֹן לְסַפְּקָא עַל יְדֵיהוֹן מֵהַהִיא אֶרֶץ טַרְפֵּי וּמְזוֹנֵי לְהַאי עָלְמָא וּלְאִתְבָּרְכָא בְּנֵי נָשָׁא מִבִּרְכָן דִּלְעֵלָּא. עֵץ פְּרִי עוֹשֶׂה פְּרִי. דַּרְגָּא עַל דַּרְגָּא דְּכַר וְנוּקְבָא. (בראשית לג ע"א) כְּמָה דְּעֵץ פְּרִי אַפִּיק חֵילָא דְּעֵץ עוֹשֶׂה פְּרִי, אוֹף הָכָא אַפִּיק אִיהוּ. וּמָאן אִיהוּ אִלֵּין אִנּוּן כְּרוּבִים וְתִמְרוֹת. מַאי תִּמְרוֹת. אִלֵּין אִנּוּן דְּסָלְקֵי בְּתִנְנָא דְּקִרְבְּנָא, וּמִתְתַּקְּנֵי בַּהֲדֵיהּ וְאֶקְמָן [נ"א וְאִקְרוֹן] תִּמְרוֹת עָשָׁן. וְכֻלְּהוּ קַיְּימִין בְּתִקּוּנַיְיהוּ לַעֲבוֹדַת הָאָדָם, מַה דְּלָא קַיְּימָא כֵּן חָצִיר דְּהָא אִתְעַתַּד לְמֵיכַל דִּכְתִיב (איוב מ) הִנֵּה נָא בְּהֵמוֹת אֲשֶׁר עָשִׂיתִי עִמָּךְ חָצִיר כַּבָּקָר יֹאכַל. עֵץ פְּרִי עוֹשֶׂה פְּרִי דְּיוֹקְנָא דְּכַר וְנוּקְבָא. וּדְמוּת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם. אִלֵּין לָאו אִנּוּן כְּאִנּוּן כְּרוּבִים. אִלֵּין אַפֵּי רַבְרְבָן בְּדִיקְנָא חֲתִימָא. כְּרוּבִים אַפֵּי זוּטְרֵי כְּרַבְיָין. פְּנֵי אָדָם כָּל (דין) דְּיוֹקְנִין כְּלִילָן בְּהוּ. בְּגִין דְּאִנּוּן אַפִּין רַבְרְבִין וּמְצַטַּיְּירִין בְּהוּ צִיּוּרִין גְּלִיפִין כְּגַלּוּפֵי שְׁמָא מְפָרַשׁ, בְּאַרְבַּע סִטְרֵי דְּעָלְמָא מִזָּ"ח מַעָ"ב צָפו"ן וְדָרו"ם. מִיכָא"ל רָשִׁים רְשִׁימוּ לְצַד דָּרוֹם. וְכָל אַנְפִּין מִסְתַּכְּלִין לְגַבֵּהּ. פְּנֵי אָד"ם פְּנֵי אַרְיֵ"ה פְּנֵי שׁוֹ"ר פְּנֵי נְשֶׁ"ר. אָדָם אִיהוּ דְּכַר וְנוּקְבָא, וְלָא אִקְרֵי אָדָם בַּר הָנֵי.

אִצְטַיְירָן צִיּוּרִין דְּרֶכֶב אֱלֹהִים רִבּוֹתַיִם דִּכְתִיב (תהלים סח) רֶכֶב אֱלֹקִים רִבּוֹתַיִם אַלְפֵי שִׁנְאָן. שִׁנְאָן כְּלָלָא דְּכֻלְּהוּ צִיּוּרִין שׁו"ר נְשׁ"ר אַרְי"ה. ן' דָּא אִיהוּ אָדָם [דף יט ע"א] פְּשִׁיטוּ דְּאִתְכְּלִיל כַּחֲדָא (עקב רעד ע"א) בְּרָזָא דְּכַר וְנוּקְבָא, וְכֻלְּהוּ אַלְפִין וְרִבְבָן כֻּלְּהוּ נָפְקֵי מֵהַנֵּי רָזָא שִׁנְאָ"ן. וּמֵהָנֵי דְּיוֹקְנִין מִתְפָּרְשִׁין כָּל חַד וְחַד בְּסִטְרַיְיהוּ כְּמָה דְּאִתְחֲזֵי לוֹן. וְאִלֵּין אִנּוּן דְּקָא מְשַׁלְּבָן חַד בְּחַד וְכָלִיל חַד בְּחַד לְמֶהֱוֵי כָּל חַד וְחַד כְּלִילָן בְּחַבְרֵיהּ, שׁו"ר נְשׁ"ר אַרְי"ה אָדָם אִתְנַהֲגָן (בא מג ע"ב) בְּרָזָא דְּאַרְבַּע שְׁמָהָן גְּלִיפָאן סָלְקִין לְאִתְנַהֲגָא וּלְאִסְתַּכָּלָא. סָלִיק לְאִתְנַהֲגָא וּלְאִסְתַּכָּלָא שׁוֹר לְאַנְפֵּי אָדָם. סָלִיק שְׁמָא חַד מִתְעַטְּרָא מְחַקְקָא בְּרָזָא דְּתַרִין גְּוָונִין וְאִיהוּ א"ל. כְּדֵין אִתְהַדַּר לַאֲחוֹרָא וְכַרְסְיָא חָקִיק וְגָלִיף לֵיהּ. וְאִתְרְשִׁים לְאִתְנַהֲגָא בְּרָזָא דְּשְׁמָא דָּא. סָלִיק לְאִתְנַהֲגָא וּלְאִסְתַּכָּלָא (יתרו פ ע"ב תצא רפא ע"ב) נֶשֶׁר לְאַנְפֵּי אָדָם. סָלִיק שְׁמָא אָחֳרָא מִתְעַטְּרָא מְחַקְקָא בְּרָזָא דְּתַרִין אַנְפִין גְּוָונִין לְאִתְנַהֲרָא וּלְאִסְתַּלָּקָא בְּסִלּוּקָא בְּעִטּוּרָא דִּלְעֵילָּא וְאִיהוּ גָּדוֹל. כְּדֵין אִתְהַדַּר לַאֲחוֹרָא וְכַרְסְיָא חָקִיק וְגָלִיף לֵיהּ וְאִתְרְשִׁים לְאִתְנַהֲגָא בְּרָזָא דְּשְׁמָא דָּא. סָלִיק לְאִתְנַהֲגָא וּלְאִסְתַּכָּלָא אַרְיֵה לְאַנְפֵּי אָדָם. סָלִיק שְׁמָא אָחֳרָא מִתְעַטְּרָא מִתְחַקְקָא בְּרָזָא דְּתַרִין אַנְפִין גְּוָונִין לְאִתְתַּקְפָּא וּלְאִתְיַשְּׁרָא בְּתוּקְפָּא וְאִיהוּ גְּבוּר. כְּדֵין אִתְהַדַּר לַאֲחוֹרָא וְכַרְסְיָא חָקִיק וְגָלִיף לֵיהּ וְאִתְרְשִׁים לְאִתְנַהֲגָא בְּרָזָא דְּשְׁמָא דָּא. אָדָ"ם אִסְתַּכַּל בְּכֻלְּהוּ וְכֻלְּהוּ סָלְקִין וּמִסְתַּכְּלִין בֵּהּ. כְּדֵין כֻּלְּהוּ אִצְטַיְירוּ בְּגִלּוּפַיְיהוּ בְּצִיּוּרָא דָּא בְּרָזָא דְּשְׁמָא חַד דְּאִקְרֵי נוֹרָא. וּכְדֵין כְּתִיב עֲלַיְיהוּ (יחזקאל א) וּדְמוּת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם, כֻּלְּהוּ כְּלִילָן בְּהַאי דְּיוֹקְנָא. וְהַאי

נדפס לזכות
הילדה
מלכה בת
רעות תחי׳
שזכות לימוד התורה תגן
בעדה שתזכה לרפואה
שלימה ברנ״ב אבריה
ושס״ה גידיה במהרה
בתוך שאר חולי עמו
ישראל, אמן

לוח מוהרא"ש

לפי אופק יבנאל עיר ברסלב - עיר השמחה

פרשת חקת

יום ראשון	א 7	**לימוד יומי:** בבלי: בבא בתרא יב ירושלמי: פסחים נ תוספתא: מנחות יב נ"ך: קהלת ג משניות: שביעית ג זוהר: חלק א עמ' עא-עב	**ב' דראש חודש תמוז** עלות השחר (72 דק) ... 4:25 | חצות היום ..... 12:43 נץ החמה ..... 5:37 | שקיעה ..... 7:48 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:27 | צאת הכוכבים ..... 8:06 סו"ז קר"ש - גר"א .... 9:10 | צה"כ לשיטת ר"ת .. 9:00
יום שני	ב 8	**לימוד יומי:** בבלי: בבא בתרא יג ירושלמי: פסחים נא תוספתא: מנחות יג נ"ך: קהלת ד משניות: שביעית ד זוהר: חלק א עמ' עג-עד	עלות השחר (72 דק) ... 4:25 | חצות היום ..... 12:43 נץ החמה ..... 5:37 | שקיעה ..... 7:48 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:28 | צאת הכוכבים ..... 8:05 סו"ז קר"ש - גר"א .... 9:10 | צה"כ לשיטת ר"ת .. 9:00
יום שלישי	ג 9	**לימוד יומי:** בבלי: בבא בתרא יד ירושלמי: פסחים נב תוספתא: חלין א נ"ך: קהלת ה משניות: שביעית ה זוהר: חלק א עמ' עה-עו	עלות השחר (72 דק) ... 4:26 | חצות היום ..... 12:43 נץ החמה ..... 5:38 | שקיעה ..... 7:48 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:28 | צאת הכוכבים ..... 8:05 סו"ז קר"ש - גר"א .... 9:10 | צה"כ לשיטת ר"ת .. 9:00
יום רביעי	ד 10	**לימוד יומי:** בבלי: בבא בתרא טו ירושלמי: פסחים נג תוספתא: חלין ב נ"ך: קהלת ו משניות: שביעית ו זוהר: חלק א עמ' עז-עה	עלות השחר (72 דק) ... 4:26 | חצות היום ..... 12:43 נץ החמה ..... 5:38 | שקיעה ..... 7:47 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:28 | צאת הכוכבים ..... 8:05 סו"ז קר"ש - גר"א .... 9:11 | צה"כ לשיטת ר"ת .. 8:59
יום חמישי	ה 11	**לימוד יומי:** בבלי: בבא בתרא טז ירושלמי: פסחים נד תוספתא: חלין ג נ"ך: קהלת ז משניות: שביעית ז זוהר: חלק א עמ' עט-פ	עלות השחר (72 דק) ... 4:27 | חצות היום ..... 12:44 נץ החמה ..... 5:39 | שקיעה ..... 7:47 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:29 | צאת הכוכבים ..... 8:04 סו"ז קר"ש - גר"א .... 9:11 | צה"כ לשיטת ר"ת .. 8:59
יום ששי	ו 12 הדלקת נרות (40 דק): 7:07 (20 דק): 7:27	**לימוד יומי:** בבלי: בבא בתרא יז ירושלמי: פסחים נה תוספתא: חלין ד נ"ך: קהלת ח משניות: שביעית ח זוהר: חלק א עמ' פא-פב	**ערב שבת קודש** עלות השחר (72 דק) ... 4:27 | חצות היום ..... 12:44 נץ החמה ..... 5:39 | שקיעה ..... 7:47 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:29 | צאת הכוכבים ..... 8:04 סו"ז קר"ש - גר"א .... 9:11 | צה"כ לשיטת ר"ת .. 8:59
שב"ק	ז 13 מוצש"ק לשיטת ר"ת: 8:58	**לימוד יומי:** בבלי: בבא בתרא יח ירושלמי: פסחים נו תוספתא: חלין ה נ"ך: קהלת ט משניות: שביעית ט זוהר: חלק א עמ' פג-פד	**שבת קודש פרשת חקת** עלות השחר (72 דק) ... 4:28 | חצות היום ..... 12:44 נץ החמה ..... 5:40 | שקיעה ..... 7:46 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:29 | צאת הכוכבים ..... 8:04 סו"ז קר"ש - גר"א .... 9:12 | צה"כ לשיטת ר"ת .. 8:58

אָדָם שֶׁזּוֹכֶה לֶאֱמוּנַת חֲכָמִים – הוּא זוֹכֶה לְחַיִּים מְאֻשָּׁרִים!

(משיחותיו של מו"ר הרה"צ שליט"א)